Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra mediálních a kulturálních studií a žurnalistiky

Obsahová analýza dezinformačního webu Outsidermedia.cz

Content analysis of the disinformation website Outsidermedia.cz

Bakalářská diplomová práce

Petra Gřešová

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Libicher, Ph.D.

Olomouc 2026

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou diplomovou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a elektronických zdrojů. Celkový rozsah práce je 90 287 znaků.

V Olomouci dne 28. 4. 2026 Petra Gřešová

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu bakalářské diplomové práce Mgr. Miroslavovi Libicherovi, Ph.D. za odborné vedení, trpělivost a cenné připomínky. Všechny tyto aspekty mi pomohly k realizování finální podoby této práce. Dále děkuji své rodině a blízkým kamarádům za jejich podporu nejen při psaní bakalářské práce, ale po celou dobu studia.

Abstrakt

Bakalářská diplomová práce se zabývá obsahovou analýzou dezinformačního webu Outsidermedia.cz. Jedná se o analýzu článků, které byly na webu publikovány v letech 2020 až 2026. Cílem práce je předložit ucelený obraz o obsahu z hlediska témat článků, které web zveřejnil ve vybraném časovém období.

Teoretická část obsahuje konceptualizaci pojmů, které jsou stěžejní pro tuto práci. Dále se věnuje legislativnímu ukotvení dezinformací v právním systému ČR a reálným dopadům mediálních efektů. Jak již název napovídá, pro zrealizování výzkumu byla užita kvantitativní obsahová analýza. V analytické části práce je popsán samotný výzkum i závěry z něj vyvozené.

Klíčová slova: obsahová analýza, dezinformační web, dezinformace, fake news, Outsidermedia.cz, témata článků, šíření dezinformací, propaganda

Abstract

The bachelor's thesis focuses on the content analysis of the disinformation website Outsidermedia.cz. The subject of study is articles published on the website between years 2020 and 2026. The thesis aims to present a comprehensive picture of the content in terms of the topics of articles published on the website during the selected time period.

The theoretical part contains a conceptualization of terms that are crucial to this work. It also contains the legal framework for disinformation within the Czech legal system and the real-world impacts of media effects. As the title suggests, quantitative content analysis was used to conduct the research. The analytical part of the work describes the research itself and the conclusions drawn from it.

Keywords: content analysis, disinformation website, disinformation, fake news, Outsidermedia.cz, article topics, spreading disinformation, propaganda

Obsah

Úvod 7
1. Teoretická část 8
1.1. Typologie zkreslených informací 8
1.1.1. Misinformace 8
1.1.2. Dezinformace 9
1.1.3. Malinformace 11
1.2. Konceptualizace mediální manipulace v informačním prostoru 13
1.2.1. Fake news 13
1.2.2. Dezinformační web 14
1.2.3. Propaganda 15
1.3. Dezinformace v kontextu českého právního řádu 17
1.3.1. Dezinformace versus zákon 17
1.3.2. Poplašná zpráva nebo dezinformace? 18
1.4. Mediální účinky dezinformačních webů 20
1.4.1. Spirála mlčení 20
1.4.2. Framing (rámování) 21
1.5. Mechanismy produkce a selekce mediálních obsahů 23
1.5.1. Konstrukce reality 23
1.5.2. Agenda-setting 23
1.5.3. Gatekeeping 24
1.6. Web Outsidermedia.cz 26
2. Metodologie výzkumu 28
2.1. Cíl bakalářské práce 28
2.2. Výzkumné otázky 28
2.3. Výběr vzorku 30
2.4. Kvantitativní obsahová analýza 31
2.5. Metodologický postup a vymezení analytických proměnných 32
2.5.1. Analytický subjekt 32
2.5.2. Kódovací kniha a proměnné 32
2.5.3. Operacionalizace tematických kategorií 33
2.5.4. Operacionalizace kategorií informačních zdrojů 34
2.5.5. Pravidla kódování 35
2.6. Sběr dat 36

2.7. Limity výzkumu 37
3. Analytická část 38
3.1. Celkový počet příspěvků 38
3.2. Tematické kategorie příspěvků 38
3.3. Celkové tematické rozložení obsahu 39
3.4. Vývoj tematické agendy v čase 42
3.5. Analýza informačních zdrojů 46
3.6. Celkové rozložení informačních zdrojů 46
3.7. Vývoj kategorií informačních zdrojů v čase 49
3.8. Vyhodnocení stanovených hlavních a vedlejších výzkumných otázek 53
3.8.1. VVO1: Dominantní tematické okruhy 53
3.8.2. VVO2: Tematické vzorce publikování a časový vývoj 54
3.8.3. VVO3: Typologie informačních zdrojů 54
3.8.4. VVO4: Vývoj informační zdrojové skladby v čase 54
3.8.5. HVO: Celková proměna obsahu na webu Outsidermedia.cz 55
Závěr 56
Seznam použitých zdrojů 57
Seznam grafů 60

Úvod

V soudobé digitální éře je internet aktivní součástí života většiny společnosti. Internet nám umožňuje okamžitě sdílet a vyhledávat informace, propojovat se s lidmi z celého světa a zefektivňovat naše studium i práci. Rovněž ale s sebou přináší zvýšené riziko vystavení nepravdivým či zavádějícím informacím pro jeho uživatele. Díky prostupování digitálních technologií do každodenního života se tak problematika dezinformací týká široké veřejnosti. Odborná reflexe a prevence je více než potřebná. Je nezbytné analyzovat způsoby šíření těchto sdělení a definovat rozdíly mezi relevantními, ověřenými zdroji a platformami s nízkou mírou kredibility.

V případech, kdy se smývají hranice mezi faktickým zpravodajstvím a dezinformačními obsahy, se i jinak kritický příjemce může stát šiřitelem neověřených narativů. Pokud nejsou tyto obsahy včas identifikovány a fakticky opraveny, hrozí jejich přijetí společností jako pravdivých. Tento stav následně vede k destabilizaci důvěry v instituce, ke společenské skepsi a v krajních případech také k psychické či finanční újmě jednotlivců.

Bakalářská práce se zaměří na analýzu webu Outsidermedia.cz. Cílem je prostřednictvím kvantitativní obsahové analýzy vytvořit ucelený obraz o charakteru a struktuře publikovaných článků. Výzkum bude usilovat o identifikaci dominantních tematických narativů a vysledování opakujících se publikačních vzorců. Vzhledem k nejednoznačnému názvu portálu je záměrem práce taktéž definovat jeho primární zaměření. Zda se profiluje jako médium politické, kulturní, sportovní či jiné.

Analýza se soustředí nejen na identifikování a popsání jednotlivých tematických kategorií článků, ale také na jejich proměnu ve zvoleném časovém horizontu. Dalším aspektem práce je zkoumání zdrojové základny příspěvků, neboť jejich volba taktéž zásadně ovlivňuje celkový mediální obraz platformy i míru její serióznosti.

Výsledky analýzy mohou přispět k hlubšímu pochopení struktur dezinformačního online prostředí, jehož vliv v mediálním prostoru stále narůstá. Reflexe tohoto fenoménu a analýza rizik, která představuje, je v současné době nezbytná pro zachování objektivity informačního ekosystému.

1. Teoretická část

1.1. Typologie zkreslených informací

V úvodu práce se zaměřím na teoretické ukotvení a upřesnění základních terminologických pojmů, které budou tvořit stěžejní rámec této bakalářské práce. Vzhledem k tomu, že tyto koncepty představují základní východiska pro analytickou část práce, je jejich správná interpretace a pochopení vnitřních rozdílů nezbytné. V současném společenském kontextu dochází k výraznému posunu. Terminologie, která byla dříve součástí především odborných diskusí a akademických textů, se v důsledku narůstajícího vlivu digitálních médií, internetových platforem a sociálních sítí postupně ustálila také v běžné komunikaci široké veřejnosti. Schopnost kriticky reflektovat odlišnosti těchto konceptů se tak stává nezbytnou nejen pro vědeckou obec, ale i pro orientaci v každodenním světě. Ačkoliv lze všechny níže definované termíny zastřešit jako různé formy nepravdivých sdělení či zkreslených informací, jejich hlubší analýza odhaluje zásadní rozdíly. Ty spočívají zejména v odlišném původu vzniku, specifickém záměru, charakteru výchozího zdroje a v neposlední řadě také v jejich síle a dopadu na společnost.

Potřeba rozdělení do samostatných podkapitol vyplývá z aktuálního stavu každodenní komunikace. V rámci běžných interpersonálních konverzací, a zejména v prostředí internetových diskusí, dochází k časté záměně těchto pojmů. Právě tato neschopnost rozlišit mezi jednotlivými formami nepravdy vytváří v informačním prostoru stav chaosu. Pro objektivní porozumění základům a mechanismům, které dezinformační platformy využívají k šíření svých obsahů, je proto nutné nejprve provést rozbor jejich vnitřní podstaty.

1.1.1. Misinformace

Misinformace lze definovat jako fakticky nesprávné informace, u nichž se nevyskytuje úmysl klamat či manipulovat příjemce. Jedná se o nezáměrné chyby, kdy se autor domnívá, že předložené sdělení je pravdivé, a v tomto přesvědčení jej dále rozšiřuje. Hlavními příčinami vzniku misinformací jsou nepozornost nebo lhostejnost k ověřování zdrojů. Ačkoliv záměrem původce není cílené ovlivňování postojů či názorů veřejnosti, v případě masového šíření a nepřítomnosti včasné opravy či vyvrácení, hrozí jejich přijetí jakožto pravdivých faktů. Tento proces může mít závažné důsledky, zejména pokud se misinformace týkají oblastí, jako jsou veřejné zdraví, bezpečnost či politika. K šíření těchto obsahů dochází skrze nejrůznější komunikační kanály. Patří zde například sociální sítě, veřejnoprávní média,

ale i interpersonální komunikace. Vzhledem k uvedeným rizikům je nezbytné, aby příjemci informací důsledně ověřovali jejich pravdivost před dalším případným sdílením. [1] [2] [3] [4]

Ilustrativním příkladem šíření misinformace v prostředí veřejnoprávních médií je pochybení České televize v rámci vysílání pořadu Studio ČT24. V reportáži věnované válečnému konfliktu na Ukrajině byl chybně použit obrazový materiál zachycující obec Mikulčice na Hodonínsku bezprostředně po výskytu tornáda v létě roku 2021. Na tuto chybu okamžitě upozornila veřejnost, Česká televize chybu přiznala a prostřednictvím svého oficiálního profilu na platformě X (dříve Twitter) publikovala omluvu. „K dotazům: ano, v jednom zprav. příspěvku k válce na Ukrajině se včera objevily záběry z jiné, ten den chystané reportáže k falešné sbírce na pomoc obětem tornáda. Chyba v odbavení. Ne úmysl. Omlouváme se. Dění na Ukrajině se věnujeme intenzivně, seriózně, na místě, hodiny denně.“ [5] V oficiálním vyjádření specifikovala, že k zařazení nesprávných záběrů došlo v důsledku pochybení zaměstnance, nikoliv na základě vědomého záměru klamat diváka. Právě chybějící intence klamat a následná snaha o okamžitou nápravu jsou klíčovými faktory, které tento incident klasifikují jako misinformaci. Jelikož cílem původce nebylo nikoho poškodit ani manipulovat veřejným míněním, lze událost interpretovat jako nezáměrnou chybu. [6]

1.1.2. Dezinformace

Dezinformace je úmyslně nesprávná, zkreslená či neúplná informaci, jejíž podstatné části byly zatajeny. Jedná se o specifickou kategorii závadných informací, které jsou využívány jako součást propagandy, ale také v rovině hromadné komunikace. Na rozdíl od běžných forem interpersonálního klamání jednotlivce v soukromém životě, je primárním cílem dezinformace cílená manipulace s postoji na celospolečenské úrovni. Charakteristickým

---

[1] Definice dezinformací a propagandy, © 2026. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://mv.gov.cz/chh/clanek/definice-dezinformaci-a-propagandy.aspx

[2] Misinformace. *Infomore* [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://www.infomore.cz/cs/slovnik/misinformace/

[3] WARDLE, Claire a Hossein DERAKHSHAN, 2017. *Information Disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policymaking* [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://edoc.coe.int/en/media/7495-information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research-and-policy-making.html

[4] KOBLÍŽEK, Tomáš, Monika HANYCH a Jakub KALENSKÝ, 2025. Dezinformace a hatespeech: z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-3650-6. Strany 21 – 23.

[5] *[Příspěvek na oficiálním profilu České televize na platformě X]* [online], 2022. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://x.com/CzechTV/status/1520075640334319621?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1520075640334319621%7Ctwgr%5Eb5e9468f890d496552beabaf6849b4e771768437%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.irozhlas.cz%2Fzpravy-domov%2Fceska-televize-chybny-zaber-overovna-dezinformace-propaganda_2205210500_pik

[6] OVĚŘOVNA: Chyba ve vysílání, ne záměrná dezinformace. Jak došlo k záměně fotografie v ČT?, 2022. *IRozhlas* [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-televize-chybny-zaber-overovna-dezinformace-propaganda_2205210500_pik

rysem dezinformace je vědomá a prokazatelná snaha šiřitele, který se skrze šíření nepravdivých tvrzení, nelogické argumentace či využívání slabých a nedostatečných důkazů, snaží získat určité výhody, případně způsobit škodu druhé straně. Strategický rozměr dezinformačního působení však přesahuje pouhé klamání příjemce. Dezinformace směřují k polarizaci veřejnosti, oslabení sociální celistvosti, a k systematickému podkopávání důvěry v klíčové vědecké, bezpečnostní a politické instituce. Díky těmto atributům jsou pak aplikovány jako prostředek propagandy. Právě přítomnost vědomého záměru a propracovanost sledovaných strategických cílů je klíčovým rozdílem mezi dezinformací a misinformací, kde chybí zmíněná snaha klamat. [7] [8] [9]

Z hlediska vzniku a realizace je možno dezinformační aktivity rozdělit do několika kategorií. Prvním typem je falšování, což je produkce zcela smyšlených zpráv, u nichž je oponentovi znemožněno jejich ověření. Druhou kategorií je zkreslování, které zahrnuje úpravu reálných a pravdivých faktů či okolností tak, aby sloužily konkrétnímu manipulativnímu cíli. Poslední formou je technika dezinformace opaku. V tomto případě je faktická informace prezentována způsobem, který u příjemce vyvolá pochybnosti o její pravdivosti. Autorovým záměrem je, aby daná informace byla považována za klamavou, přestože se jedná o informaci pravdivou. Šiřitel tím opět sleduje cíl manipulace. [10]

Jako konkrétní příklad šíření dezinformací lze uvést využívání vizuálního materiálu k diskreditaci zpráv o masakru v ukrajinské Buče. Pro-ruské účty na sociálních sítích šířily videozáznam, na němž jsou těla obětí stahována z ulic pomocí lan. Tato videa byla následně interpretována jako důkaz o aranžování scény pro média. Ve skutečnosti se však jednalo o standartní bezpečnostní postup ukrajinských jednotek, které se pomocí popsané techniky chránily před rizikem, že by byla těla podminována. Tento případ znázorňuje typický znak dezinformace, kdy je reálný, avšak dekontextualizovaný, obrazový materiál zneužit k budování lživého narativu během probíhajícího válečného konfliktu. Cílem bylo v tomto případě zdiskreditovat druhou stranu. [11]

---

[7] KOBLÍŽEK, Tomáš, Monika HANYCH a Jakub KALENSKÝ, 2025. Dezinformace a hatespeech: z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-3650-6. Strany 21 – 27.
[8] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strana 45.
[9] JANDOUREK, Jan, 2012. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3679-2. Strana 54.
[10] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace.* Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strana 45.
[11] CREEDON, James, 2022. Pro-Russian accounts share images falsely suggesting Bucha massacre was staged. France 24 [online]. [cit. 2026-02-26]. Dostupné z: https://www.france24.com/en/tv-shows/truth-or-fake/20220406-pro-russian-accounts-share-images-suggesting-bucha-massacre-was-staged

Dalším příkladem dezinformační kampaně, která měla přímé dopady na stabilitu demokratického zřízení, je tzv. „velká lež“ (The Big Lie), která má spojitost s americkými prezidentskými volbami v roce 2020. Strategie „velké lži“ spočívala v záměrném šíření nepodložených a nepravdivých tvrzení o volebních podvodech, čímž došlo ke zmanipulování části veřejnosti. To dále vedlo k přesvědčení, že legitimní vítězství prezidenta Joea Bidena bylo výsledkem zfalšovaného volebního procesu, ačkoliv tyto podněty byly odmítnuty soudy i bezpečnostními experty. Důsledkem této dezinformace nebyla pouze hluboká polarizace společnosti, ale došlo také k vyburcování fyzického násilí, které vyvrcholilo v hlavním městě Washingtonu D. C. útokem na Kapitol 6. ledna 2021 a vedlo dokonce i k obětem na životech. Popsaný příklad je důkazem toho, jak může být dezinformace využita jako mocenský nástroj a může vést k rozkladu důvěry nejen ve volební procesy, ale také v klíčové státní instituce. [12]

1.1.3. Malinformace

Hlavní rozdíl mezi malinformací a dvěma dříve vymezenými kategoriemi závadných informací, spočívá v její faktičnosti. Na rozdíl od misinformace a dezinformace je totiž malinformace založena na pravdivých tvrzeních. Její zařazení mezi závadné formy komunikace je dáno škodlivou intencí šiřitele, který usiluje o poškození druhé strany. Jednou z hlavních technik dosahování tohoto cíle je dekontextualizace, tedy záměrné vytržení informace z původních souvislostí. V jiném případě se může také jednat o informace, které byly dříve utajovány, a jejich náhlým zveřejněním se původce opět snaží zdiskreditovat protistranu. Distribuce takovýchto obsahů má za cíl vyvolat u široké veřejnosti negativní reakci, často v podobě šoku, a to i v případech, kdy samotná podstata zveřejněné informace postrádá objektivně skandální charakter. V rovině strategického záměru je malinformace totožná s dezinformací. Klíčovým rozdílem je typ informace, z něhož oba fenomény vycházejí. [13]

Příkladem malinformace je únik a následné rozšíření e-mailové korespondence Hillary Clinton v průběhu americké prezidentské kampaně v roce 2016. Ačkoliv zveřejněné e-maily nebyly upraveny a jejich obsah nevykazoval šokující, odhalující ani nějakým způsobem skandální informace, byla tato autentická data cíleně použita, a to se záměrem poškodit reputaci kandidátky v očích amerických voličů. Jako strategie byla zvolena již zmíněná dekontextualizace pravdivých informací za účelem ovlivnění veřejného mínění a pošpinění

[12] MCQUADE, Barbara, 2024. Disinformation Is Tearing America Apart. Time [online]. [cit. 2026-02-26]. Dostupné z: https://time.com/6837548/disinformation-america-election/
[13] KOPECKÝ, Kamil, 2022. *Dezinformace, misinformace & malinformace* [online video]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=Yyfxus5erk8

pověsti Hillary Clinton. To vedlo k oslabení pozice kandidáta v rámci nadcházejících voleb o úřad prezidenta Spojených států. [14]

Ačkoliv jsou misinformace, dezinformace i malinformace v současné společenské diskuzi zaměňovány, jejich hlubší teoretický rozbor ukazuje zásadní rozdíly v rovině intencionality a faktičnosti. Zatímco u misinformace chybí primární snaha o klamání recipienta a jedná se o nezáměrné pochybení způsobené nepozorností či nevolí ověřovat informace, dezinformace a malinformace sdílejí společný strategický záměr v podobě cílené manipulace veřejného mínění či snahy o poškození oponenta. Všechny z uvedených pojmů ovlivňují náš úsudek, ne všechny to však dělají záměrně. Podstatný rozdíl mezi dezinformací a malinformací tak spočívá v povaze využité informace. Dezinformace operuje s vědomě nesprávným, zkresleným či zcela fiktivním obsahem, zatímco malinformace využívá autentická a pravdivá fakta. Podstatnou částí jejich strategie je dekontextualizace či záměrné zveřejnění v rozhodujícím momentu. Schopnost rozlišovat mezi těmito koncepty je nezbytným předpokladem pro porozumění mechanismům, které dezinformační platformy využívají.

[14] Hillary Clinton emails - what's it all about?, 2016. *BBC* [online]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-us-canada-31806907

1.2. Konceptualizace mediální manipulace v informačním prostoru

Pro hlubší pochopení fungování moderní informační společnosti je dále nezbytné definovat nástroje, skrze které dochází k již dříve zmíněnému cílenému ovlivňování veřejného mínění. Cílem následující kapitoly je terminologické vymezení těchto fenoménů a objasnění způsobů, jakými působí na příjemce.

1.2.1. Fake news

Vymezení pojmu fake news je v kontextu současné mediální teorie podstatné, neboť tento fenomén bývá často zaměňován s příbuznými pojmy, jako jsou dezinformace či propaganda. Klíčem k pochopení fake news není pouze jejich technologická stránka, tedy rychlost šíření v digitálním prostředí, ale především jejich funkce a důsledky v současném světě. [15]

Termín fake news (v českém ekvivalentu falešné zprávy) označuje soubor sdělení, která vykazují vysokou míru nepravdivosti či naznačují zavádějící charakter. Základní rozdíl mezi běžnou novinářskou chybou a fake news lze najít v jejich záměru. Zatímco v seriózních médiích je publikování nepravdivých informací zpravidla výsledek lidského pochybení, u fake news se jedná o vědomé jednání. Jejich záměrem je manipulace s veřejným míněním a dosažení autorových zájmů. Dalším významným rysem fake news je také jejich snaha o vyvolání dojmu serióznosti a odbornosti. Autoři těchto obsahů využívají vizuální i textovou strukturu používanou v tradičních médií, čímž u recipienta vzbuzují dojem legitimity a serióznosti. Obsahová náplň těchto webů však dále nesplňuje základní novinářské normy, jako jsou ověřitelnost, transparentní odkazování na zdroje či služba veřejnému zájmu. Tento proces je dále umocněn specifickým zacházením s jazykem, kdy je využíváno odborných či cizojazyčných termínů k vytvoření iluze serióznosti média. Odborný jazyk vzbuzuje pocit autority, která následně potvrzuje důvěryhodnost zdroje. Tím se uzavírá pomyslný kruh a opět je upevňován dojem profesionality. Tato formální podobnost může v důsledku vést k narušování celospolečenské důvěry v tradiční média. [16] [17] [18] [19]

---

[15] VINAŘ, Ondřej. *Fake news a politika klasického Řecka*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-619-4. Strana 41.
[16] BERNECKER, Sven, Amy K. FLOWERREE a Thomas GRUNDMANN, ed., 2021. *The Epistemology of Fake News*. New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-886397-7. Strany 28 - 35.
[17] FALLIS, Don, 2015. What Is Disinformation? *Library Trends* [online]. Johns Hopkins University Press, **63**(3), 26 [cit. 2026-04-27]. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1353/lib.2015.0014. Strana 421.
[18] VINAŘ, Ondřej. *Fake news a politika klasického Řecka*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-619-4. Strany 43, 49, 52.

Výsledek působení fake news je dále přímo závislý na jejich emotivním náboji. Informace jsou záměrně rámovány tak, aby cílily na primární lidské potřeby, jako je například pocit bezpečí či materiálního zajištění: „(…) publikum stále více věří informací, které apelují na lidské emoce a osobní přesvědčení, na rozdíl od vyhledávání a přijímání informací, které jsou považovány za faktické a objektivní.“. [20]

1.2.2. Dezinformační web

Konkrétním nositelem fake news v digitálním prostředí jsou dezinformační weby. Tyto platformy jsou specifickým druhem média, kdy přebírají fakta z reálného dění, avšak zasazují je do záměrně zkreslených či alternativních kontextů. Jejich cílem je potvrdit stávající předsudky publika či manipulovat s míněním veřejnosti. Dále taktéž usilují o dosažení virálního statusu a co nejširšího dosahu v rámci digitálního ekosystému. K naplnění tohoto cíle jim slouží články, které se vyznačují svou senzacechtivostí. [21] [22]

V tomto bodě však vyvstává zásadní problém. Jedním z aspektů dezinformací, je jejich záměrné šíření. Právě tento aspekt záměrnosti je ale u autorů dezinformačních webů jen ztěžka zjistitelný. Rozlišení mezi nezáměrnou faktickou nesprávností (misinformací) a cílenou, strategickou manipulací (dezinformací) vyžaduje hloubkovou analýzu úmyslu původce obsahu a způsobu jakým byl šířen. Vzhledem k tomu, že povaha a záměry dezinformačních médií nemusí být pro příjemce zřetelné na první pohled, je nezbytné podrobit vybrané subjekty analýze a prozkoumat systém jejich vnitřního fungování, aby bylo možné identifikovat a následně také klasifikovat jejich postavení v současném informačním ekosystému.

Analýzu šíření dezinformací v digitálním prostředí dále doplňuje tzv. zesilovací efekt (*amplifier effect*), jenž je součástí DAR cyklu (*disinformation – amplification – reverberation*, v překladu dezinformace – zesílení – ozvěna). Tento proces popisuje nezáměrný

---

[19] IRETON, Cherilyn a Julie POSETTI, ed., 2018. *Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training* [online]. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [cit. 2026-04-27]. ISBN 978-92-3-100281-6. Dostupné z: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265552.locale=en . Strany 7 – 13.

[20] VINAŘ, Ondřej. *Fake news a politika klasického Řecka*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-619-4. Strana 53.

[21] VINAŘ, Ondřej. *Fake news a politika klasického Řecka*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-619-4. Strany 49, 58 – 59.

[22] BERNECKER, Sven, Amy K. FLOWERREE a Thomas GRUNDMANN, ed., 2021. *The Epistemology of Fake News*. New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-886397-7. Strana 31.

mechanismus, kdy se i tradiční média podílejí na šíření dezinformace tím, že jí věnují prostor. Například při pokusu o její vyvrácení, čímž jí paradoxně dodávají na viditelnosti. [23]

Dalším faktorem dezinformačních platforem je jejich ekonomická dostupnost. Zatímco kvalitní žurnalistika představuje časově náročný a finančně nákladný proces, dezinformační weby často profitují z bezplatného přístupu k obsahu. „Internet ze dne na den degradoval cenu výroby médií. Začaly zlaté časy nových médií ‚zadarmo'." Této skutečnosti dezinformační weby využívají za účelem oslovení socioekonomicky znevýhodněných skupin nebo obyvatel ze zemí s nedemokratickým režimem, kde bývá svoboda slova omezena. [24]

1.2.3. Propaganda

Propaganda představuje specifickou formu komunikace, kterou autoři Jirák a Burton ve své knize definují jako „soustředěná a promyšlená snaha získat veřejnost pro určitý pohled na nějaké téma, určité jednání či osvojení si určitého souboru představ a názorů (…)". Důležitým bodem této definice je zároveň snaha o absolutní vyloučení alternativních ideologií či jen pouhých představ jedinců. [25]

Denis McQuail propagandu klasifikuje jako: „Proces úmyslného ovlivňování kolektivního chování a názorů systematickým a jednostranným užitím četných komunikačních prostředků. Propaganda je uskutečňována v zájmu zdroje nebo odesílatele, nikoli příjemce.". McQuail dále konstatuje, že účinnost takto chápaného působení je variabilní, neboť více než na samotné povaze sdělení závisí na celkovém sociálním kontextu a psychickém rozpoložení recipientů. [26]

Propaganda bývá tradičně spojována zejména s autoritářskými režimy, protože je závislá na centralizované kontrole veškerých informačních zdrojů. V takovýchto režimech vládnoucí vrstva disponuje prostředky k potlačení svobody slova a propaganda se stává součástí oficiálního vidění skutečnosti a příjemcům je vnucován předem dohodnutý a promyšlený obraz světa. Pojem propaganda lze ale také chápat jako intenzivní komunikační strategii, která vykazuje skryté nebo zřetelné prvky přesvědčování či snahy ovlivnit. V tomto

---

[23] BENNETT, Lance a Steven LIVINGSTON, 2018. The disinformation order: Disruptive communication and the decline of democratic institutions. *European Journal of Communication*. (33 (2), 139. ISSN 10.1177/0267323118760317. Strana 125.
[24] ALVAROVÁ, Alexandra, 2017. *Průmysl lži: Propaganda, konspirace a dezinformační válka*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7553-492-7. Strana 25.
[25] BURTON, Graeme a JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister and Principal, 2001. ISBN 8085947676. Strana 144.
[26] MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5. Strana 576.

pojetí bývá propaganda mnohdy propojována s reklamou či politickou komunikací. Nejedná se o přímý nátlak, nýbrž klade důraz na proces dohody mezi subjekty komunikace. Nejde tedy pouze o zlozvyk nedemokratických režimů, nýbrž také o taktiku v prostředí marketingové komunikace. [27]

Fake news, dezinformační weby a propaganda tvoří provázaný systém nástrojů, které mají za společný cíl ovlivnění veřejného mínění. Zatímco propaganda představuje širší strategické úsilí o prosazení určitého souboru idejí a hodnot a operuje s delším časovým úsekem, fake news fungují jako konkrétní prvek, jehož účinnost je podmíněna záměrným napodobením seriózní žurnalistiky. Také hranice mezi nezáměrnou chybou a cílenou dezinformační kampaní zůstává pro běžného příjemce nečitelná. Z tohoto důvodu se ukazuje jako nezbytné zaměřit pozornost nikoliv na vnitřní úmysl původce, ale na objektivně pozorovatelné mechanismy fungování těchto médií a výstavby jimi sdíleného obsahu. Tedy na jevy, které je možné vypozorovat kritickým sledováním. Analýza zmíněných projevů je klíčem k jejich identifikaci a následné klasifikaci.

[27] BURTON, Graeme a JIRÁK, Jan. *Úvod do studia médií*. Brno: Barrister and Principal, 2001. ISBN 8085947676. Strana 145 – 146.

1.3. Dezinformace v kontextu českého právního řádu

V následující kapitole se pozornost přesouvá k legislativní rovině dezinformací. V demokratickém právním státě představuje svoboda projevu jeden z ústředních pilířů společnosti, nicméně v současné digitální době a éře internetu se stále častěji objevuje otázka jejích limitů. Právní řád se tak ocitá v nejednoduché pozici, kdy musí najít hranici mezi ochranou destabilizace veřejné sféry, a nepřípustným zasahováním do svobody šíření slova.

1.3.1. Dezinformace versus zákon

V rámci českého právního řádu chybí explicitní definice pojmu dezinformace [28], nicméně právní systém České republiky operuje s právní úpravou šíření poplašné zprávy, která je klasifikována jako trestný čin. Konkrétně § 357 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, stanovuje: „Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti“. Odstavec 2 téhož paragrafu dále specifikuje právní postih v případech, kdy je zpráva způsobilá vyvolat nebezpečí v důsledku vážného znepokojení či bezdůvodnou práci integrovaného záchranného systému a je sdělena orgánům veřejné moci, podnikatelským subjektům či je šířena skrze hromadné informační prostředky. V těchto případech hrozí trest odnětí svobody na šest měsíců až tři léta. Trestní zákoník rovněž reflektuje přitěžující okolnosti, mezi které patří spáchání činu jako člen organizované skupiny nebo způsobení poruchy činnosti orgánu veřejné moci. V takových případech se trestní sazba zvyšuje na hranici jeden rok až pět let odnětí svobody. V nejzávažnějších případech, zejména při spáchání činu za stavu ohrožení státu, válečného stavu nebo při způsobení škody velkého rozsahu, může být pachatel potrestán odnětím svobody až na osm let, které v kontextu tohoto trestného činu představují horní hranici trestní sazby. [29]

Z hlediska analýzy informačních toků v digitálním prostředí je podstatné vymezení pojmu „hromadný informační prostředek“. Ten však zákoník přímo nedefinuje. Odborný komentář k trestnímu zákoníku nicméně uvádí, že „za hromadné informační prostředky se tradičně považují především tisk, televize a rozhlas, řadí se však mezi ně i internet, pokud plní roli hromadného sdělovacího prostředku“. Ačkoliv je postavení tradičních médií v tomto

[28] KOBLÍŽEK, Tomáš, Monika HANYCH a Jakub KALENSKÝ, 2025. Dezinformace a hatespeech: z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-3650-6. Strana 175.
[29] *Trestní předpisy: reforma trestního práva od 1. 1. 2026*, 2025. Ostrava: Sagit. ÚZ : úplné znění. ISBN 978-80-7488-688-1. Strany 106 – 107.

kontextu zřejmé, internet představuje specifickou platformu, u níž si recipienti nemusí vždy plně uvědomovat právní následky, které mohou nastat v důsledku porušení určitých norem. Komentář v této souvislosti upřesňuje, že v případě internetu „se jedná o veřejnou službu, neboť jím jsou sdělovány informace blíže neurčenému okruhu recipientů a může k němu mít přístup kdokoli na určitém místě a v čase podle vlastní volby“. [30]

Z hlediska právní klasifikace je internet kategorizován jako hromadný informační prostředek, čímž je postaven na úroveň tradičních médií. Specifikum digitálního prostředí však spočívá v jeho všestrannosti a nepřítomnosti centralizovaných kontrolních mechanismů, což umožňuje účast v podstatě neomezenému počtu přispěvatelů. Tato zdánlivá otevřenost a decentralizace mohou u některých uživatelů vyvolávat mylný dojem, že internet se nachází v mimoprávním prostoru. Nicméně právní předpisy dopadají na aktivity v kyberprostoru se stejnou intenzitou jako v případech tradičních sdělovacích prostředků. Svoboda projevu je tedy limitována zákonnými mantinely, jejichž překročení může vyústit v trestněprávní odpovědnost.

Pochopení právní roviny je důležité pro komplexní analýzu a pochopení fungování dezinformačního ekosystému. Je nutné reflektovat, že dezinformační sféra neoperuje výhradně na ose legálního a nelegálního chování, ale nachází se spíše na ose etického a manipulativního jednání. Zatímco legislativa zastřešuje pouze nejzávažnější případy, rozsáhlá část dezinformační produkce se nachází v šedé zóně, která leží mimo dosah orgánů činných v trestním řízení. V tomto kontextu přestávají být paragrafy efektivním nástrojem pro regulaci a stěžejní roli přebírá mediální gramotnost samotných recipientů. Ta představuje prvotní mechanismus obrany v boji proti metodám informační manipulace, které sice nemusí naplňovat skutkovou podstatu trestného činu, ale vykazují vysokou míru společenské škodlivosti.

1.3.2. Poplašná zpráva nebo dezinformace?

V návaznosti na předchozí vymezení právního rámce, je užitečné uvést také rozdíly vůči právní charakteristice poplašné zprávy. Toto rozlišení představuje základní porozumění v kontextu následných právních důsledků.

Při vymezení poplašné zprávy lze opět vycházet z odborného komentáře k trestnímu zákoníku, který tento fenomén charakterizuje jako sdělení, jež je „podle svého obsahu

[30] ŠÁMAL, Pavel a kol., 2012. *Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-428-5. Strany 3318 – 3319.

způsobilé vyvolat obavy z nějakých, byť i neurčitých budoucích událostí zasahujících nepříznivě do života alespoň části obyvatelstva nějakého místa (…)“. Typickými příklady jsou hrozby ohrožení života, majetkové újmy či rizika válečného konfliktu. Komentář dále specifikuje účelové zaměření konceptu jako „snahu vyvolat (…) obavy, že budou porušována základní práva a svobody zaručené Listinou základních práv a svobod apod.“. Nezbytným předpokladem pro klasifikaci poplašné zprávy je kromě jejího poplašného charakteru také objektivní nepravdivost informace, tedy status, kdy je sdělení „v rozporu se skutečností (skutečným stavem) nebo skutečnost značně a tendenčně zkreslující“.[31]

Vzájemná provázanost obou konceptů spočívá v šíření fakticky nesprávných informací, avšak jejich zásadní odlišnosti se projevují v rovině časového hlediska, se kterým autor operuje, a povaze společenského dopadu. Zatímco dezinformace představuje nástroj cílené a často ideologicky motivované manipulace veřejného mínění, který směřuje k diskreditaci institucí či osob prostřednictvím vyvolávání negativně laděných emocí, jako jsou například strach či nenávist, poplašná zpráva je naopak orientována na vyvolání bezprostřední společenské paniky a akutního znepokojení v reakci na potenciální budoucí hrozby, kterou může být například ozbrojený konflikt. Dezinformace tedy operuje primárně v rovině dlouhodobého ovlivňování postojů, zatímco poplašná zpráva cílí na okamžitou reakci a destabilizaci.

Ačkoliv v českém legislativním prostředí chybí explicitní zákonná definice dezinformací, právní systém i tak disponuje nástroji k postihu jejich projevů, a to skrze trestný čin šíření poplašné zprávy. Digitální prostředí je v tomto kontextu plně postaveno na úroveň tradičních médií a přenáší tak na autory i šiřitele obsahů plnou trestněprávní odpovědnost se všemi jejími důsledky. Cílem této kapitoly tak bylo poukázat na vzniklý meziprostor, v němž končí svobodná diskuse a začíná trestní odpovědnost. Zároveň je důležité zmínit existenci rozsáhlé „šedé zóny“, kterou právo nedokáže (a v mnoha ohledech ani nesmí) regulovat. Regulace zmíněné zóny by mohla být brána jako projev cenzury, což je ve státě s demokratickým režimem naprosto nepřípustné.

[31] ŠÁMAL, Pavel a kol., 2012. *Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-428-5. Strana 3315.

1.4. Mediální účinky dezinformačních webů

Mediální působení představuje jev, který v různé intenzitě ovlivňuje společnost a její chování. Přijetí těchto mediálních vlivů je důležité z hlediska pochopení fungování moderní informační společnosti. Denis McQuail o všudypřítomnosti mediálních účinků uvádí: „Oblékáme se podle předpovědi počasí, alespoň někdy nakupujeme podle reklamy, jdeme na film, o kterém se píše v novinách, nejrůznějšími způsoby reagujeme na mediální zpravodajství, filmy, hudbu v rozhlase atd.“ [32].

Dezinformační platformy v tomto ohledu nepředstavují výjimku. Jejich schopnost formovat veřejné mínění, narušovat důvěru v tradiční média a veřejné instituce či destabilizovat demokratické procesy byla reflektována v předchozích částech práce. Tato kapitola se však zaměřuje na analýzu mediálních efektů z pohledu recipienta, tedy na procesy, které začnou probíhat po vystavení konkrétním mediálním obsahům.

Následující podkapitoly nepředstavují hloubkový psychologický rozbor, nýbrž se soustředí pouze na vybrané koncepty mediálních studií, které jsou v kontextu dezinformačního prostředí užitečné. Ačkoliv tyto teoretické modely souvisí s konzumací médií v obecné rovině, jejich aplikace na sféru dezinformačních webů je neméně důležitá pro pochopení reálných společenských dopadů. Komplexní popis fungování dezinformací, způsoby výstavby textů či charakterizace specifických jazykových prostředků je potřebná, avšak bez pochopení dopadů na konzumenta mediálních obsahů, zůstává analýza a její výsledky neúplné.

1.4.1. Spirála mlčení

Teorie spirály mlčení byla poprvé formulována německou socioložkou Elisabeth Noelle-Neumannovou v 70. letech 20. století. Koncept vychází z předpokladu, že lidský jedinec je sociální bytost s vrozeným strachem ze sociální izolace. Teorie analyzuje proces formování veřejného mínění v čase, kdy v sociálním prostoru určité postoje nabývají dominantního postavení, zatímco jiné jsou opomíjeny. Tato asymetrie však nemusí reflektovat reálné zastoupení daných postojů v populaci. Jedinci ztotožňující se s domněle majoritním názorem vykazují vyšší ochotu k jeho veřejnému vyjadřování, zatímco zastánci postojů vnímaných jako minoritní volí strategii mlčení, aby snížili riziko vyčlenění ze společnosti. Tímto mechanismem se spustí tzv. spirála mlčení, kdy zdánlivá převaha zastánců

[32] MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5. Strana 468.

dominantního názoru vede k dalšímu posilování jejich postojů, v důsledku čehož dochází k postupnému vytěsňování menšinových názorů z veřejného prostoru. U jedinců, kteří dosud nezaujali k dané problematice vyhraněný postoj, dochází pod vlivem tohoto společenského tlaku k tendenci ztotožňovat se s dominantní názorovou vlnou. Výsledným stavem je pak zdánlivá názorová sjednocenost veřejné sféry, respektive absolutní umlčení opozičních názorů. [33]

1.4.2. Framing (rámování)

Mediální obsahy nepředstavují izolované informační jednotky, nýbrž jsou zasazovány do kontextů. Tento kontextuální rámec má vliv nejen na finální podobu sdělení, ale zásadně ovlivňuje i proces jeho přijetí, interpretaci a následné vyvození závěrů ze strany příjemce. Tento proces zasazování informací do souvislostí je v mediální teorii označován jako rámování zpráv neboli *framing*. Mediální organizace disponují samostatností při volbě způsobu, jakým budou o událostech referovat. To zahrnuje zvýrazňování určitých aspektů, a zároveň i záměrné opomíjení informací, které jsou pro zvolený narativ nepodstatné či nevhodné. Tato interpretační moc umožňuje subjektivní konstrukci reality, v jejímž důsledku může být identická událost interpretována diametrálně odlišnými způsoby, a to v závislosti na redakčním postupu konkrétního média. Existuje široké spektrum nástrojů, jimiž lze tohoto efektu dosáhnout. Denis McQuail uvádí následující příklady: „Je zřejmé, že pro vykonávání těchto činností lze použít značný počet textových nástrojů. Patří mezi ně užití jistých slov nebo frází, užití jistých kontextových odkazů, výběr určitých obrazů nebo filmů, uvádění některých příkladů, odkazování na určité zdroje a tak dále.“. Volba interpretačního rámce tedy závisí na uvážení konkrétního tvůrce mediálního obsahu. Různé úhly pohledu tak mohou být záměrně využity k diskreditaci vybraných subjektů, či naopak jejich idealizaci a nekritickému ospravedlňování. [34]

Mediální působení v dezinformačním prostředí není náhodným procesem, ale je výsledkem kombinace způsobu prezentace informací a vnitřními společenskými procesy. Zatímco rámování představuje nástroj, skrze který mediální organizace využívají svou symbolickou moc k vlastní konstrukci reality, spirála mlčení vysvětluje následný proces, který tyto rámce ukotvuje ve veřejné sféře.

---

[33] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strany 231 – 232.
[34] MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5. Strany 389 – 391.

Z rozborů těchto konceptů vyplývá, že dezinformační platformy nepracují pouze s izolovanými informacemi, ale vytvářejí celistvé zdání o dominantních názorových proudech. Právě zde dochází ke klíčovému průniku obou teorií, tedy že vhodně zvolený kontext sdělení může u příjemce vyvolat dojem většinového souhlasu, což následně aktivuje u druhé strany strach ze sociální izolace a roztočí spirálu mlčení. Tím se dále potvrzuje teze, že dezinformace mohou být mocenským nástrojem schopným destabilizovat demokratické procesy skrze umlčování alternativních postojů.

1.5. Mechanismy produkce a selekce mediálních obsahů

Následující kapitola se zaměřuje na teoretické ukotvení procesů, které určují přeměnu mimomediálních skutečností do podoby mediálních obsahů. Na média není nahlíženo jako na pasivní zrcadlo objektivní reality, nýbrž jako na aktivní činitele, kteří se podílejí na jejím konstruování. Cílem této části práce je definovat a propojit klíčové mechanismy, které se podílejí na mediální produkci. Patří zde proces formování mediálního obrazu světa, teorii hierarchizace témat a principy selekce informací. Právě skrz užití těchto mechanismů dochází k cílenému budování paralelních informačních systémů. Představený teoretický rámec tak vytváří východisko pro následnou interpretaci toho, jakým způsobem jsou skrze specifickou redakční praxi upevňovány alternativní narativy.

1.5.1. Konstrukce reality

Koncept konstrukce reality v mediálním kontextu odmítá pojetí zpravodajství jako pouhého odrazu světa a zdůrazňuje, že sociální realita je skrz proces masové komunikace aktivně vytvářena. Tento proces je ovlivněn mechanismem gatekeepingu, tedy selekcí událostí, které se dostanou do zpravodajství. Winfried Schulz v této souvislosti hovoří o paradigmatickém posunu od ptolemaiovské logiky, která věří v existenci reality nezávislé na médiích, ke kopernikovské logice, v níž jsou masová média vnímána jako konstruktéři sociální reality. Status zpráv tudíž není odvozen z událostí samotných, ale je stvrzován až v rámci mediálního zobrazení, kde selektivní pozornost pracovníků mediálních organizací může i drobné události přeměnit v události zásadního charakteru. [35] [36]

1.5.2. Agenda-setting

Teorie nastolování agendy vychází z předpokladu, že v sociální realitě dochází k výskytu tolika událostí, jejichž kvantita výrazně převyšuje kapacitu příjemců pro jejich selekci a zpracování. V rámci tohoto procesu tak dochází k symbolické soutěži mezi jednotlivými tématy o prostor ve veřejné diskusi, přičemž klíčovou roli hrají média, která tento prostor zprostředkovávají. Média disponují mocí určovat důležitost událostí a stanovovat, která témata budou do veřejného diskurzu zahrnuta a která naopak zůstanou opomenuta. Média si taktéž vzájemně ovlivňují svou obsahovou náplň a tím opět dochází k posílení vnímané důležitosti konkrétních událostí. Pokud je určitému tématu věnován dominantní prostor napříč médii, vede to k jeho ukotvení ve veřejné diskusi. Zakladateli

[35] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strany 106 – 110.
[36] MCQUAIL, Denis, 2009. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5. Strany 537 – 538.

tohoto konceptu jsou Maxwell E. McCombs a Donald L. Shaw, kteří v roce 1968 provedli výzkum během americké prezidentské kampaně. Předmětem jejich výzkumu byli nerozhodnutí voliči v Severní Karolíně ve městě Chapel Hill. Autoři po dobu tří týdnů analyzovali souvislosti mezi názorovými změnami respondentů a tematickou skladbou tehdy dostupných devíti médiích. Jak uvádějí autoři: „Výzkum prokázal téměř dokonalou korelaci mezi pěti nejsledovanějšími tématy nastolovanými mediální agendou a pěti nejzdůrazňovanějšími tématy reflektovanými ve veřejné agendě.“ Výsledky výzkumu potvrdily zásadní vliv médií na formování a strukturování veřejné diskuse. [37]

1.5.3. Gatekeeping

Do češtiny bývá tento termín překládán jako „strážce brány“ či „hlídání brány“. V návaznosti na předchozí koncept a s ním spojené limity, je nutné provádět selekci témat, kterým bude pozornost médií věnována, a která naopak budou z mediálního prostředí vyloučena. Právě tento proces rozhodování tvoří podstatu gatekeepingu. Úlohou gatekeepera je výběr událostí, které následně projdou symbolickou „bránou“ do mediálního prostoru, stanou se zprávou a v souladu s teorií agenda-setting získají status témat hodných veřejné diskuse. Tento koncept byl v průběhu historie mediálních studií podroben mnoha výzkumům. V roce 1950 David M. White zaměřil svou pozornost na editory regionálních periodik s cílem identifikovat kritéria, podle nichž rozhodují o zařazení zpráv do novin. Stěžejním zjištěním byla vysoká míra subjektivity v rozhodovacím procesu. Výzkum prokázal nepřítomnost univerzálních pravidel či objektivních vzorců pro posuzování vhodnosti témat. Další významný příspěvek k rozvoji teorie přinesl John T. McNelly, který tvrdil, že proces selekce je ovlivňován celou řadou osob, které v rámci mediální organizace zastávají odlišné pozice. Redakční hierarchie vnáší do procesu rozdílné perspektivy a tím vzniká systém vícenásobné selekce. Podle McNellyho přebírají v závěru komunikačního řetězce roli gatekeeperů i samotní příjemci, kteří se sami rozhodují, na jaké obsahy zaměří svou pozornost. Komplexnost této teorie dále rozpracovala Pamela Shoemakerová, podle níž gatekeeping začíná již v okamžiku transformace samotné události do podoby zprávy. Pro úspěšný průchod do mediálního prostoru není rozhodující pouze fakt, že se událost stala, ale především její atraktivita, a blízkost cílovému publiku. Závěry zmíněných výzkumů tak shodně poukazují

[37] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strany 16 – 17.

na fakt, že gatekeeping je mnohovrstevnatý proces ovlivněný širokým spektrem subjektivních i organizačních faktorů. [38]

Mechanismy produkce a selekce mediálních obsahů představují ucelený systém, v němž média nefigurují jako pouhé zrcadlo objektivního světa, nýbrž jako aktivní činitelé sociální konstrukce reality. V prostředí dezinformačních webů jsou tyto mechanismy používány za účelem budování paralelních informačních systémů. Zatímco u tradičních médií je gatekeeping regulován profesními standardy, dezinformační platformy uplatňují ideologicky motivovaný výběr témat, který propouští výhradně obsahy shodné s jejich specifickými narativy. Do diskursu jsou tak vnášena témata, která konstruují alternativní realitu. Tato strategie vede k vytvoření uzavřených informačních bublin, v nichž dochází k účelové reinterpretaci událostí.

[38] REIFOVÁ, Irena, 2004. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7. Strany 70 – 71.

1.6. Web Outsidermedia.cz

Práce se dále zaměří na samotnou platformu, jež tvoří jádro analytické části. Subjektem zvoleným pro obsahovou analýzu je portál Outsidermedia.cz. Tento server je Nadačním fondem nezávislé žurnalistiky (NFNŽ) klasifikován jako konspirační médium. Dle vyjádření NFNŽ: „z analýzy projektu Atlas konspirací vyplývá, že server Outsider Media často šíří konspirace a podílí se na vytváření konspiračních narativů.“. [39] Právě zmíněná klasifikace webu se stala podnětem pro detailní zkoumání obsahu této platformy. Následující podkapitola představuje úvodní orientační vhled, který identifikuje základní vizuální a výrazové prostředky média.

Web Outsider Media se profiluje jako alternativní, nezávislý informační zdroj, přičemž jeho tematické zaměření odpovídá aktuálním socio-politickým otázkám, které mohou mít potenciálně velký dopad na polarizaci veřejné debaty. Mezi témata, která web reflektuje, patří například kritika Evropské unie a organizace NATO, zprávy o konfliktu na Ukrajině či problematika migrace. Pro publikované texty je příznačné emocionální rámování a užití expresivního jazyka. V příjemci se tento web snaží evokovat dojem exkluzivity či odhalování „skrytých pravd“, které jsou v tradičním mediálním prostředí opomíjeny či potlačovány.

Zařazení platformy mezi zdroje dezinformací podporuje rovněž analýza redakčních procesů a jejich transparentnosti. Portál vykazuje velmi nízkou bariéru pro publikaci uživatelsky generovaného obsahu skrze veřejně přístupnou sekci „Staň se autorem“. Postup při odesílání příspěvku je charakteristický svou nízkou náročností, neboť vyžaduje pouze zadání jména, e-mailové adresy a vyřešení triviální antispamové otázky (1+1=?). Ačkoliv tyto prvky slouží k základní ochraně před automatizovaným spamem, chybějící důkladné ověřování skutečné totožnosti autorů umožňuje publikovat pod smyšlenými jmény, což zásadně snižuje transparentnost celého publikačního procesu. Užívání pseudonymů („Stan“, „Zajoch“ nebo „Společnost pro obranu svobody projevu“) se tak stalo běžnou praxí a znemožňuje standardní dohledatelnost a profesní odpovědnost za šířené informace. Článek nebude po jeho odeslání ihned zveřejněn, nicméně proces redakční selekce je zde značně rozvolněn, čímž dochází k minimalizaci tradičních gatekeepingových mechanismů. Detailní rozbor témat, narativů a informačních zdrojů těchto článků je předmětem praktické části práce. Pro ověření uvedených zjištění lze odkázat přímo na domovskou stránku serveru: https://outsidermedia.cz/ .

[39] Konspirační server Outsider Media. *Nadační fond nezávislé žurnalistiky* [online]. [cit. 2026-03-06]. Dostupné z: https://www.nfnz.cz/konspiracni-server-outsider-media/

Z dosavadního popisu platformy Outsidermedia.cz lze tedy vyvodit vysokou míru shody s teoretickými koncepty dezinformačních médií popsanými v předchozích kapitolách. Interpretace těchto úvodních zjištění naznačuje ideální prostředí pro šíření konspiračních a dezinformačních narativů. Zmíněná úvodní pozorování však slouží pouze jako orientační vhled, který je nutné podložit exaktními daty a systematickým zkoumáním. Následující kapitola stanovuje metodologický rámec výzkumu, který definuje konkrétní analytické nástroje a kritéria, skrze něž bude následně provedena samotná analýza webu.

2. Metodologie výzkumu

Po teoretickém ukotvení klíčových pojmů, uvedení do problematiky dezinformací v právním řádu a rozebrání mediálních účinků, následuje praktická část bakalářské práce. Před samotnou realizací analýzy je pozornost věnována metodologii výzkumu, zvolenému výzkumnému přístupu a specifikaci metod sběru dat. Kapitola rovněž obsahuje podrobný popis vybrané obsahové analýzy, vymezení zkoumaného vzorku, odůvodnění tohoto výběru, definování cílů práce a formulaci výzkumných otázek. Cílem této části práce je objasnit proces realizace a následné vyhodnocení praktické části, čímž je zajištěna transparentnost, objektivita a replikovatelnost celého postupu.

2.1. Cíl bakalářské práce

Hlavním cílem práce je komplexní charakteristika internetového portálu Outsidermedia.cz, přičemž základem výzkumu je detailní rozbor jeho tematického profilu a zjištění frekvencí výskytu jednotlivých témat článků, které jsou pro toto médium v dlouhodobém horizontu charakteristické. Tato charakteristika nespočívá pouze v popisu obsahu, ale směřuje k hlubšímu pochopení vnitřní redakční logiky média a způsobu, jakým se podílí na utváření specifické mediální agendy. Práce se zaměřuje na identifikaci dominantních tematických kategorií a na zachycení vývoje narativů článků, které byly na webu publikovány mezi lety 2020 a 2026. Tím usiluje o definování obsahů, které jsou pro tuto platformu příznačné. K dosažení tohoto cíle je využita metoda kvantitativní obsahové analýzy, která umožňuje sledovat změny v průběhu času. Významným hlediskem rozboru je sledování publikačních vzorců, které odhalí, zda je obsah tvořen v souladu s vnějšími podněty, či zda se soustředí na svou vlastní vypravěčskou linku bez ohledu na dění ve světě. Cílem je tedy nejen identifikovat a kvantifikovat tematický obsah webu, ale také interpretovat, do jaké míry portál svou agendou reaguje na vnímaný tlak většinového mínění a jakou roli v tomto procesu hraje výběr specifických informačních zdrojů. Výzkum tak poskytne ucelený pohled na to, jaké články tato platforma publikuje a z jakých zdrojů čerpá informace.

2.2. Výzkumné otázky

Středobodem analýzy je hlavní výzkumná otázka (**HVO**), která zní: **Jakým způsobem se v letech 2020 – 2026 proměňoval tematický profil obsahu publikovaného na webu Outsidermedia.cz?** Otázka si klade za cíl pochopení dlouhodobého vývoje mediální agendy sledovaného webu. Cílem je identifikovat, zda a jakým způsobem se proměňovaly motivy článků v reakci na globální krize, společensko-politické události či jiné zásadní zlomy tohoto

období a popsat vývoj tematické orientace webu od lokálních záležitostí k širším geopolitickým souvislostem.

První vedlejší výzkumná otázka (**VVO1**) je definována následovně: **Jaké byly tematické okruhy článků, které dominovaly na sledovaném portálu v jednotlivých časových obdobích?** Otázka se zaměřuje na podrobnou kategorizaci a popis dominantních tematických okruhů v jednotlivých časových fázích analyzovaného období. V rámci této otázky bude zkoumáno rozdělení mediální pozornosti mezi následující kategorie:

1) Domácí politika České republiky
2) Rusko-ukrajinský konflikt
3) Mezinárodní vztahy a globální agenda
4) Ekonomie, energetika a hospodářská politika
5) Zdravotnictví
6) Média a cenzura
7) Socio-kulturní problematika a hodnotové rámce
8) Historizace
9) Enviromentalismus
10) Ostatní

Výzkum se opírá o koncept agenda-setting, kdy je snahou určit, která témata byla v konkrétních letech a v konkrétním kontextu zdůrazňována jako prioritní a jaké bylo jejich procentuální zastoupení v celkovém obsahu.

Druhá vedlejší výzkumná otázka (**VVO2**) zní: **Jaké byly vzorce publikování jednotlivých kategorií obsahů?** Otázka se soustředí na analýzu publikačních vzorců jednotlivých tematických kategorií. Tato otázka nezkoumá pouze samotné téma, ale i jeho dynamiku a periodicitu výskytu v čase. Cílem je odhalit, jestli existují souvislosti mezi vnějšími podněty a dominancí specifických kategorií. Analýza těchto vzorců umožní identifikovat, zda je tematický profil portálu tvořen v reakci na aktuální dění, nebo zda vykazuje znaky dlouhodobé a stabilní narativní strategie, která určité kategorie článků udržuje v popředí nezávisle na okolním světě a událostech v něm.

Jako třetí vedlejší výzkumná otázka (**VVO3**) byla zvolena: **O jaké typy informačních zdrojů se publikované články opírají?** Otázka je zaměřena na typy informačních zdrojů,

z nichž publikované texty vychází nebo na ně odkazují. Tato otázka zkoumá zastoupení těchto zdrojů:

A) Oficiální instituce a mainstreamová média
B) Ruské zdroje
C) Zahraniční zdroje s výjimkou ruských
D) Zdroje alternativní scény
E) Sociální sítě
F) Žádný zdroj/Autorský příspěvek

Identifikace těchto typů zdrojů umožní interpretovat míru informační otevřenosti a rozmanitosti či naopak uzavřenosti sledovaného portálu.

Čtvrtá a poslední vedlejší výzkumná otázka (**VVO4**) zní: **Jak se v čase vyvíjela skladba jednotlivých typů zdrojů?** Otázka doplňuje tu předchozí o již dříve zmíněný dynamický rozměr, protože sleduje vývoj zdrojové skladby v čase. Cílem je zjistit, zda v průběhu času docházelo k zužování zdrojového spektra nebo naopak k posunu směrem k některým vybraným typům zdrojů. Sledování těchto proměn je klíčové pro identifikaci a posouzení míry informační suverenity média vůči vnějším vlivům a událostem.

2.3. Výběr vzorku

Pro účely analýzy byl zvolen náhodný výběr zkoumaných článků, jehož cílem je zajistit reprezentativní a objektivní sondu do obsahu portálu Outsidermedia.cz ve vybraném časovém horizontu. Sledované období bylo vymezeno od března 2020, kdy v České republice naplno propukla koronavirová epidemie a vláda zavedla první celoplošnou karanténu, do března 2026, tedy do doby posledních publikovaných článků na webu. Základní jednotkou výběru jsou dva příspěvky z každého kalendářního měsíce, v němž byla platforma aktivní. V období od května 2024 do prosince 2025 (s výjimkou září 2024) byl portál neaktivní a nebyly zde publikovány žádné nové články. Zkoumaný vzorek byl tedy čerpán pouze z redakčně aktivních měsíců. K odstranění subjektivního vlivu výzkumníka při výběru analyzovaných článků byl použit generátor náhodných čísel v programu Microsoft Excel. Každému článku publikovanému v rámci daného měsíce bylo přiřazeno pořadové číslo (podle toho kolikátý v pořadí byl článek v daném měsíci na webu zveřejněn) a prostřednictvím zmíněného generátoru byly vybrány dva články k analýze. Tento postup má za cíl zajistit

přesnost výzkumu a umožňuje sledovat dlouhodobé tematické okruhy i jejich proměnu v čase, a to bez zkreslení způsobeného záměrným výběrem konkrétních článků.

2.4. Kvantitativní obsahová analýza

Jak vyplývá již z názvu této práce, použitou výzkumnou metodou je obsahová analýza. Zmíněnou metodu lze realizovat v kvantitativní či kvalitativní rovině. [40] Pro naplnění stanovených cílů byla zvolena kvantitativní obsahová analýza. Vybraná varianta umožňuje systematické a objektivní zpracování rozsáhlého výzkumného vzorku v delším časovém období, což je nezbytné pro identifikaci četnosti výskytu témat a sledování jejich proměn v čase.

Publikace *Analyzing Media Messages* definuje kvantitativní obsahovou analýzu jako: „(…) systematické zařazování komunikačního obsahu do kategorií podle pravidel stanovených v kódovacím protokolu a analýza vztahů mezi těmito kategoriemi pomocí statistických metod.“. [41] Kvantitativní přístup se vyznačuje prací s daty numerického charakteru, která jsou označována jako data tvrdá. Statistické zpracování číselných údajů umožňuje identifikovat pravidelné opakování sledovaných jevů a na základě výsledků formulovat závěry. V této práci je tím myšleno pozorování četnosti výskytu témat v článcích. Ze získaných výsledků lze dále vyvozovat predikce budoucích trendů, popsat užité vzorce nebo hledat souvislosti mezi analyzovanými daty. V porovnání s kvalitativní analýzou je kvantitativní přístup obsáhlejší z hlediska výzkumného vzorku, avšak neproniká do hloubky zkoumaného problému s takovou intenzitou. Cílem kvalitativního šetření je analýza menšího objemu dat, která však směřuje hlouběji k jádru problému a tím pádem přináší podrobnější výsledky. Hlavní omezení u kvantitativní analýzy tedy nespočívá ve velikosti zkoumaného vzorku, nýbrž ve zmenšení počtu sledovaných jevů. Zvolený postup následně umožňuje zobecnění výsledků na širší populaci. Předpokladem pro zachování reprezentativy výzkumu je výběr takového vzorku, který objektivně zastupuje zkoumanou skutečnost. Klíčovou vlastností správně provedené kvantitativní analýzy je její reliabilita. Pokud by byl výzkum proveden opakovaně a za stejných podmínek, měly by být i získané výsledky shodné. Ačkoliv je tento přístup typičtější pro přírodní vědy, které usilují o zjištění obecně platných závěrů,

[40] SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3568-9. Strana 47.
[41] RIFFE, Daniel, Stephen LACY, Brendan WATSON a Jennette LOVEJOY, 2024. *Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research*. Fifth Edition. New York: Routledge. ISBN 978-1-032-26467-7. Strana 4.

v sociálních vědách slouží jako doplnění ke kvalitativnímu přístupu. Oba směry společně umožňují dosáhnout kvalitnějších a podrobnějších výsledků při zkoumání daného problému.[42]

2.5. Metodologický postup a vymezení analytických proměnných

Následující kapitola představuje přechod od teoretické reflexe k vlastnímu výzkumu. Jednotlivé podkapitoly definují kódovací klíč a pravidla, která umožňují objektivní analýzu mediálního obsahu a zajistí co nejmenší subjektivní zkreslení při zařazování příspěvků do jednotlivých kategorií, což je nezbytným předpokladem pro závěrečnou interpretaci výsledků.

2.5.1. Analytický subjekt

Jednotkou analýzy je v této bakalářské práci samostatný příspěvek publikovaný na webu Outsidermedia.cz. Článek je v tomto kontextu chápán jako základní prvek výzkumného vzorku, který obsahuje sledované vlastnosti a umožňuje jejich vyhodnocení a zpracování. Pro účely kódování je každý příspěvek posuzován jako samostatný záznam, u něhož je na základě hlavního textu článku určována dominantní tematická kategorie a příslušný zdroj původu informací.

2.5.2. Kódovací kniha a proměnné

Nástrojem pro sběr a následné statistické zpracování získaných dat je kódovací kniha, která definuje sledované proměnné a jejich náležité hodnoty. Tento analytický nástroj umožní transformaci textového a abstraktního obsahu do kvantifikovatelné podoby. Byl vytvořen tak, aby bylo možné zařadit každou analyzovanou jednotku do právě jedné kategorie. Pro potřeby této analýzy byly stanoveny tři základní proměnné:

a) Chronologické proměnné: Datum publikace příspěvku. Tato proměnná je nepostradatelná při zachycení vývoje témat v čase a umožňuje identifikaci publikačních vzorců v reakci na aktuální dění.

b) Tematické proměnné: Hlavní obsah článku. Každý příspěvek je na základě dominantního narativu klasifikován do jedné z deseti předem definovaných tematických kategorií. Tato proměnná je základním bodem pro definování tematického profilu sledovaného portálu.

[42] SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3568-9. Strany 47 – 53, 55 – 56.

c) Zdrojové proměnné: Typ zdroje, ze kterého článek vychází. Klasifikace probíhá v rámci šesti kategorií, což umožňuje posoudit míru informační různorodosti či naopak uzavřenosti média.

Všechny výše zmíněné proměnné jsou zaznamenávány do kódovacího archu, který byl pro přehlednost vytvořen v programu Microsoft Excel. Tento arch tvoří datovou základnu pro finální analýzu a interpretaci výsledků. Podrobné vymezení kategorií a určující faktory pro zařazení článku do příslušné kategorie, jsou předmětem následujících podkapitol.

2.5.3. Operacionalizace tematických kategorií

Na základě dříve formulovaných výzkumných otázek a cílů práce je v této části provedena jejich operacionalizace. Tento krok je nezbytným předpokladem pro realizaci kvantitativní analýzy, neboť definuje způsob, jakým budou teoretické pojmy převedeny do praxe. Pro zajištění objektivity a opakovatelnosti výzkumu byly pro každou z deseti tematických kategorií (1 – 10) vymezeny hranice, podle kterých je do nich možné článek zařadit. V případech, kdy příspěvek vykazuje tematický přesah do více kategorií, je rozhodujícím faktorem pro zařazení dominantní narativ vymezený v titulku, případně v perexu, nebo téma, kterému je věnován největší rozsah textu.

1) Domácí politika České republiky: Tato kategorie zahrnuje články primárně zaměřené na vnitrostátní politické dění. Jedná se o texty, které reflektují činnost vlády, Parlamentu ČR, politických stran a hnutí, vyjádření konkrétních politiků, průběh voleb či kauzy spojené s českými politickými aktéry.
2) Rusko-ukrajinský konflikt: Kategorie obsahuje články věnující se aktuálně probíhajícímu válečnému konfliktu mezi Ruskou federací a Ukrajinou, ale také politickému napětí, které konfliktu předcházelo. Kódovány jsou zde zprávy z frontové linie, analýzy vojenských strategií, otázky vojenské pomoci Ukrajině a dlouhodobá eskalace napětí mezi oběma zeměmi. Do kategorie jsou řazeny i články mapující události před samotným začátkem invaze. Zahrnutí těchto retrospektivních prvků je důležité pro pochopení celé události, která není izolovaným incidentem, nýbrž je výsledkem dlouhodobého a celistvého procesu.
3) Mezinárodní vztahy a globální agenda: Do této sekce spadají texty o širší geopolitické situaci, a které nejsou výhradně vázány na jeden faktor, který by byl definován jako svá vlastní kategorie. Kategorie zahrnuje komplexní analýzu mezinárodních vztahů,

přičemž reflektuje proměny globálního uspořádání světa a také činnost mezinárodních organizací jako jsou NATO či EU v globálním kontextu.

4) Ekonomie, energetika a hospodářská politika: Kategorie se soustředí na hospodářský vývoj v kontextu tržních změn. Jsou zde zařazeny příspěvky o inflaci, cenách plynu a elektřiny, o dopadech sankcí a otázkách energetiky.
5) Zdravotnictví: Zaměřuje se na otázky veřejného zdraví, pandemie covidu-19, ale i dalších nemocí a zdravotních rizik. Dále jsou zde kódovány články o očkování, vládních opatřeních a příspěvky kritizující Světovou zdravotnickou organizaci.
6) Média a cenzura: V této kategorii jsou zahrnuty články, které pojednávají o svobodě slova, roli veřejnoprávních a soukromých médií a řeší problematiku boje proti dezinformacím. Patří zde také texty kritizující údajnou cenzuru v mainstreamovém prostoru.
7) Socio-kulturní problematika a hodnotové rámce: Tato kategorie obsahuje narativy o migraci a tím způsobené změny ve společenském uspořádání, LGBTQ+ problematice, lidských právech, společenských hodnotách a náboženských otázkách.
8) Historizace: Do kategorie jsou řazeny články, které obsahují historické narativy, vyprávění o historii, interpretaci dějin nebo reflektují historická výročí, která jsou využita k zarámování současných událostí.
9) Enviromentalismus: Kategorie zahrnuje texty o klimatických změnách, kritice environmentální politiky, diskuse o ekologickém aktivismu a přírodních hrozbách.
10) Ostatní: Poslední definovaná kategorie slouží pro články, které svým obsahem nenaplňují kritéria žádné z výše definovaných skupin.

2.5.4. Operacionalizace kategorií informačních zdrojů

Druhá úroveň analýzy se zaměřuje na identifikaci a klasifikaci informačních zdrojů, ze kterých autoři článků čerpají. Pro účely kódování bylo stanoveno šest kategorií (A–F), do kterých budou zdroje rozřazovány:

A) Oficiální instituce a mainstreamová média: Tato kategorie zahrnuje jako zdroje tiskové agentury, oficiální vyjádření státních institucí a seriózní média.
B) Ruské zdroje: Kategorie zahrnuje média, která mají přímé vazby na Ruskou federaci. Jedná se například o ruská státní média a tiskové agentury nebo zpravodajské weby, které mají ruskou webovou doménu.

C) Zahraniční zdroje s výjimkou ruských: Do této kategorie jsou řazeny odkazy na zahraniční zpravodajské portály, které nejsou spojeny s Ruskou federací a nespadají ani pod definici globálního mainstreamu.

D) Zdroje alternativní scény: Články v této kategorii obsahují odkazy na jiné portály, jejichž působení je spojeno s českou alternativní mediální scénou. Příkladem takovýchto webů jsou e-republika.cz [43], Zachraňme náš stát [44] nebo Zdravé fórum [45].

E) Sociální sítě: Tato kategorie zahrnuje případy, kdy jako primární zdroj informace slouží příspěvek z platforem typu Facebook, Telegram, X (dříve Twitter), WhatsApp, Instagram, YouTube a další. Patří zde také příspěvky, které kontent ze sociálních sítí pouze přesdílely.

F) Žádný zdroj / Autorský příspěvek: Specifická kategorie pro články, které neobsahují žádné explicitní odkazy na externí zdroje. Jedná se o původní komentáře, úvahy či glosy autorů portálu, které jsou postaveny na vlastní argumentaci a přesvědčení.

2.5.5. Pravidla kódování

Pro zajištění přesnosti a maximální objektivity výzkumu byla stanovena jasná pravidla kódování, která mají za cíl co nejvíce eliminovat subjektivní pohled výzkumníka. Jak již bylo zmíněno, pravidlem pro zařazení příspěvku do tematické kategorie byla identifikace dominantního narativu. V případech, kdy text vykazoval znaky tematické plurality, tedy že článek zahrnoval dvě či více témat, byla jako určující zvolena ta kategorie, která byla identifikována v titulku, perexu a úvodních odstavcích textu. Podle pravidla obrácené pyramidy totiž platí, že nejdůležitější informace jsou uvedeny na začátku článku, kde jsou zodpovězeny nejdůležitější otázky. Následující odstavce pak slouží pro doplňující informace, které již pouze rozšiřují původní odpovědi z úvodu textu. Pokud ani tyto prvky nebyly dostačující pro určení dominantního tématu, rozhodoval celkový rozsah znaků věnovaný danému tématu v rámci celého článku.

Pro zajištění jednotné klasifikace informačních zdrojů byla v rámci kódovacího protokolu stanovena pravidla pro jejich rozřazení. Hlavním kritériem pro zařazení do

---

[43] NELEŽ – Postav se za pravdu proti dezinformacím, 2020. *NELEŽ* [online]. [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://www.nelez.cz/?utm_campaign=NELEZ_update_black_02&utm_medium=email&utm_source=leadhub&utm_lhm=f0ca32c80f85428ca80bac8757e64fc6#dezinformacni-weby

[44] Dezinfo-weby monitoring 4. týden 02/2023), © 2024. *Čeští elfové* [online]. [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://cesti-elfove.cz/dezinfo-weby-monitoring-4-tyden-02-2023-2/

[45] Stanovisko Českého klubu skeptiků Sisyfos k dlouhodobým aktivitám Zdravého fóra a jeho odnoží, 2021. *Sisyfos* [online]. 11. 12. 2021 [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://www.sisyfos.cz/clanek/1531-stanovisko-ceskeho-klubu-skeptiku-sisyfos-k-dlouhodobym-aktivitam-zdraveho-fora-a-jeho-odnozi

konkrétní kategorie je přítomnost explicitní reference, tedy hypertextového odkazu, přímé citace nebo jmenovitého uvedení původního nositele informace na konci článku. Během pilotního šetření bylo totiž zjištěno, že autoři článků uvádí zdroje nejčastěji právě na konci svých příspěvků. Mnoho příspěvků bylo také pouze přejato či přeloženo z jiných webů, v těchto případech se jako primární zdroj bere platforma, ze které byl článek převzat, a na který autor odkazuje v závěru článku. V případech, kdy článek čerpá z více různorodých zdrojů, je jako dominantní kódován ten typ zdroje, který tvoří faktický argumentační základ celého příspěvku. Pokud článek postrádá jakékoliv odkazy a je prezentován jako subjektivní příspěvek či autorský komentář bez zjevné vazby na určitý typ informačního zdroje, je klasifikován v kategorii *Žádný zdroj / Autorský příspěvek*. Tato pravidla opět slouží pro odstranění subjektivního pohledu výzkumníka na původ informací.

Všechna data byla zaznamenávána do kódovacího archu, což zajistilo jejich přehlednost v rámci následné technické zpracovatelnosti a umožnilo vyvození závěrů. Tento postup zaručuje, že zvolené kategorie jsou vzájemně výlučné, v případě jejich prolínání bylo dovysvětleno jak postupovat, čímž byly splněny nezbytné kroky pro to, aby následná interpretace zjištěných dát nabyla validity.

2.6. Sběr dat

Data pro kvantitativní obsahovou analýzu byla získána rozborem dvou náhodných článků z každého kalendářního měsíce v období od března 2020 do března 2026, které byly vybrány generátorem náhodných čísel. Jednotkou pro analýzu je jednotlivý článek. Sběr dat je realizován manuálně za pomocí analytického čtení a následného kódování do předem stanovených kategorií. Každý článek je kategorizován na základě svého dominantního tematického zaměření a zdroje, ze kterého článek vychází. Statistické vyhodnocení zahrnuje výpočet článků v daných kategoriích a také jejich procentuální zastoupení. Procentuální vyjádření výsledků je zvoleno z důvodu vyšší výpovědní hodnoty a lepší srovnatelnosti získaných dat v rámci celého výzkumného vzorku. Samotná celá čísla by bez širšího kontextu postrádala základ pro následnou interpretaci. Výsledné hodnoty jsou zaokrouhleny na jedno desetinné místo, aby byla zajištěna vyváženost mezi přesností dat a jejich vizuální přehledností. Pro lepší názornost a srozumitelnost jsou výsledky analýzy promítnuty také do grafů, které byly vytvořeny v programu Microsoft Excel. Kromě rozřazení článků do kategorií podle témat a zdrojů, je zaznamenáváno také datum publikace jednotlivých textů. Takovýto postup umožní sledovat proměnu konkrétních typů kategorií v rámci let. Zvolená

metodika tak představuje nástroj pro ucelenou interpretaci a vyhodnocení stanovených výzkumných otázek.

2.7. Limity výzkumu

Nezbytnou součástí výzkumu je také reflexe limitů, které mohou ovlivnit závěrečné výsledky. Prvním omezením této kvantitativní obsahové analýzy je skutečnost, že kódování dat probíhalo manuálně a bylo realizováno jedním výzkumníkem. Nepřítomnost druhého nezávislého badatele může do závěrů analýzy vnést subjektivní zkreslení. I přes existenci kódovací knihy a fixních kategorií může být výsledné zařazení článku ovlivněno individuální interpretací.

Dalším limitem je samotný výběr výzkumného vzorku. Ačkoliv byla zvolená strategie výběru zdůvodněna jako nejvhodnější, a vzhledem k rozsahu a záměrům práce jako dostačující, získané výsledky nelze zevšeobecnit na celkovou produkci portálu Outsidermedia.cz za dob celé jeho existence. Analýza poskytuje data pro vymezené časové období. Je možno předvídat budoucí trendy, avšak nelze hodnotit povahu článků, které byly publikovány před březnem 2020.

Navzdory těmto omezením lze však výsledky práce považovat za relevantní. Konkrétní pojmenování těchto omezení slouží k zajištění transparentnosti výzkumu a je potřeba k nim přihlédnout při formulování závěrečných shrnutí a hodnocení.

3. Analytická část

Následující kapitola je věnována samotné analýze vybraného souboru článků. V návaznosti na teoretická východiska a v předchozích pasážích vymezený metodologický rámec, je v této části aplikována metoda kvantitativní obsahové analýzy. Primárním účelem je zodpovědět stanovené výzkumné otázky. Na základě získaných dat budou následně interpretovány výsledky šetření a formulovány závěry.

3.1. Celkový počet příspěvků

Ve shodě s metodologickým vymezením je analyzovaný soubor tvořen příspěvky, které byly na webu publikovány během 54 měsíců, v nichž byla platforma aktivní. Měsíce, ve kterých web nevykazoval žádnou publikační činnost, nebudou do analýzy zahrnovány. Finální výzkumný vzorek však nebude tvořen 108 články, neboť bylo potřeba provést změny a vzít v potaz určité faktory, které nemohly být před provedením samotné analýzy reflektovány. Během náhodného generování článků, byly vygenerovány taktéž články ze série *Svět ruskýma očima*. Jmenovaná rubrika má na webu dlouhou tradici a k dnešnímu dni (4. 4. 2026) bylo na webu publikováno celkem 756 těchto článků [46]. Problematickým se však stává fakt, že se nejedná pouze o jeden článek, ale příspěvek je vždy souborem, který je složen ze tří až čtyř různých článků. Texty jsou zcela odlišné, nejen co se dominantního tématu, ale i použitých informačních zdrojů týče. Nebylo tedy možné analyzovat články z rubriky *Svět ruskýma očima* jako celek a bylo vždy potřeba rozebrat zmíněný komplet na jednotlivé části. Tímto se tedy celkový počet analyzovaných článků zvýšil na 130.

3.2. Tematické kategorie příspěvků

Primárním cílem této práce je identifikovat a analyzovat četnost výskytu jednotlivých tematických kategorií a typů informačních zdrojů na sledovaném webu. Stanovený klasifikační klíč pro dominantní tematické kategorie zahrnuje následující témata:

1) Domácí politika České republiky
2) Rusko-ukrajinský konflikt
3) Mezinárodní vztahy a globální agenda
4) Ekonomie, energetika a hospodářská politika
5) Zdravotnictví
6) Média a cenzura

[46] Svět ruskýma očima 756, © 2026. *Outsider Media* [online]. [cit. 2026-04-04]. Dostupné z: https://outsidermedia.cz/svet-ruskyma-ocima-756/

7) Socio-kulturní problematika a hodnotové rámce

8) Historizace

9) Enviromentalismus

10) Ostatní

3.3. Celkové tematické rozložení obsahu

Prvním krokem mé analýzy je zhodnocení celkového tematického profilu portálu Outsidermedia.cz za celé sledované období. Na základě kvantitativního šetření bylo identifikováno tematické rozložení článků mezi deset stanovených kategorií:

Graf č. 1: Celkové zastoupení tematických kategorií (*n=130*)

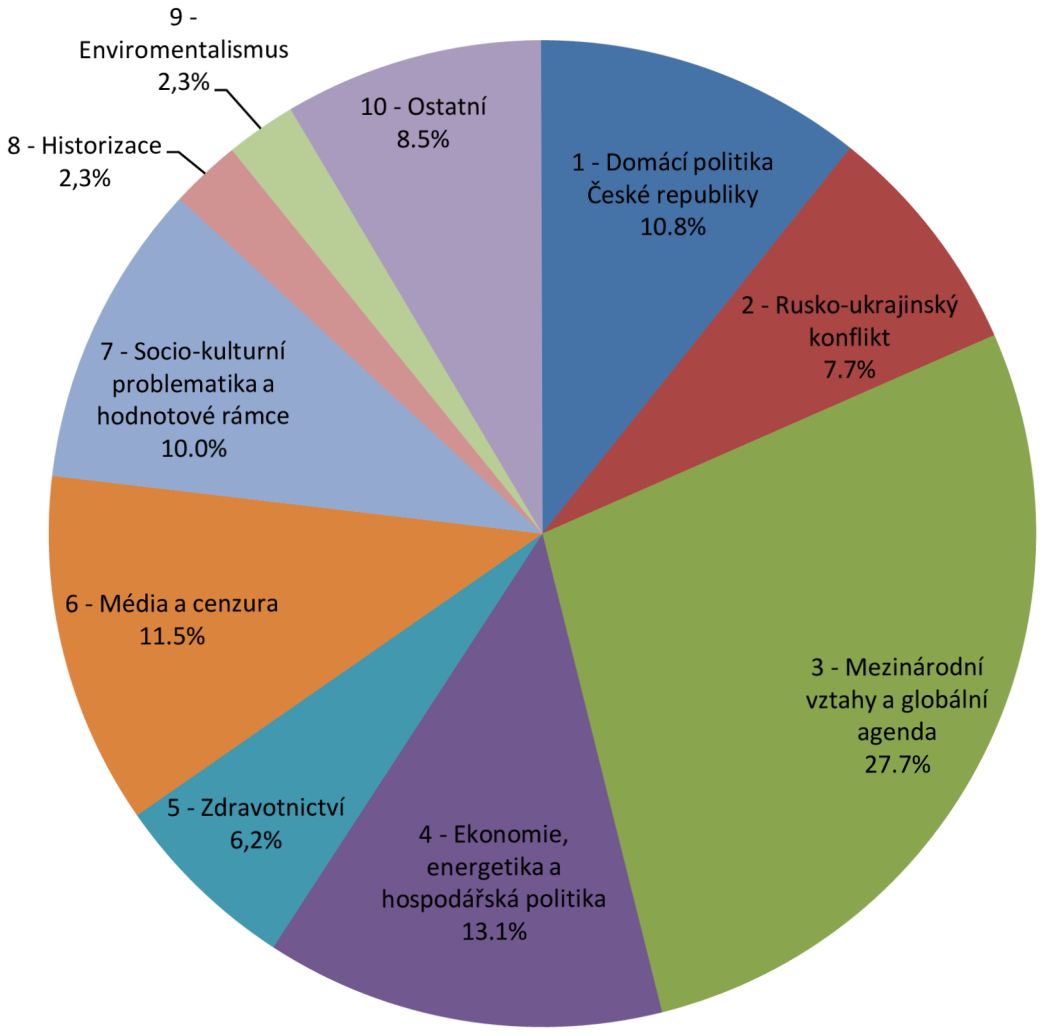

Získaná data ukazují, že tematická agenda portálu není až tak jednoznačná a výsledky mezi jednotlivými kategoriemi jsou poměrně těsné. Přesto první tři nejčastěji zastoupené kategorie tvoří dohromady více než 52 % veškerého obsahu, a dokonce první kategorie, kterou jsou Mezinárodní vztahy a globální agenda, tvoří více než čtvrtinu (27,7 %) z celého analyzovaného souboru. Druhou nejpočetnější kategorií byla Ekonomie, energetika a hospodářská politika (13,1 %) a pouze o dva články méně bylo zařazeno do kategorie Média a cenzura (11,5 %). Následovaly kategorie Domácí politika České republiky (10,8 %), Socio-kulturní problematika a hodnotové rámce (10 %), Ostatní (8,5 %), Rusko-ukrajinský konflikt (7,7 %) a Zdravotnictví (6,2 %). S relativně větším odstupem pak graf uzavírají kategorie Enviromentalismus a Historizace, obě shodně s hodnotou 2,3 %.

Z výsledků vyplývá, že portál Outsidermedia.cz se zajímá především o celkovou geopolitickou analýzu světového dění. Dominance kategorie soustřeďující se na globální mocenské procesy, mezinárodní uspořádání a fungování nadnárodních organizací (jako jsou Evropská unie, Severoatlantická aliance či Organizace spojených národů) naznačuje, že těžištěm mediální agendy není pouhý suchý popis izolovaných zpráv, nýbrž snaha o komplexní reflexi světových událostí a změn, které určují budoucí chod multipolárního světa a postavení geopolitických center v něm. Tento přístup lze interpretovat jako snahu o rámování (framing), kde jsou jednotlivé události zasazovány do širšího interpretačního rámce. Portál se tak staví do role analytického průvodce.

Skutečnost, že kategorie o Rusko-ukrajinském konfliktu je zastoupena téměř čtyřikrát méně než kategorie zabývající se geopolitickou situací naznačuje, že portál se více než na samotnou válku a situaci na frontě více soustředí na širší mezinárodní souvislosti, které tento konflikt přináší, a že válka je zde vnímána jako jeden z mnoha projevů globálního dění. Tento nepoměr dále vypovídá o snížení zájmu o ryze vojenské aspekty konfliktu, a naopak se do popředí dostávají politicko-ekonomické důsledky. Válka na Ukrajině tak v diskurzu Outsidermedia.cz nefiguruje jako izolovaný incident, ale jako katalyzátor systémové změny ve světovém měřítku. Analýza ukazuje, že autoři dávají přednost také obecnějším rovinám konfliktu, což jim umožňuje udržovat její kontinuální narativ. A to bez nutnosti detailního referování o proměnlivé situaci na frontách.

Vysoké procentuální zastoupení kategorie Média a cenzura je pro weby, které se identifikují jako protipól k těm tradičním a nabízí čtenářům „skutečnou pravdu“, typickým prvkem. Médium se zde staví do pozice, ze které se snaží hájit svobodu slova, která je z jejich

pohledu často utlačována, což přímo souvisí s teoretickým konceptem spirály mlčení. Autoři se skrze tuto kategorii článků snaží ospravedlnit svou pozici tím, že poukazují na údajné vytlačování určitých názorů z veřejného prostoru. Tento prvek může u čtenářů vytvářet pocit sounáležitosti s pomyslnou menšinou, která čelí informačnímu tlaku a stojí jako protipól většiny. Spirála mlčení je zde aktivně využívána jako nástroj pro upevňování si vlastního publika, protože portál se prezentuje jako otevřený i pro názory, které jsou v hlavním proudu opomíjeny nebo úplně přehlíženy.

Pozice kategorie Domácí politika České republiky až na čtvrtém místě ukazuje, že lokální události nejsou pro portál hlavním objektem zájmu. Na českou politiku web nahlíží skrze externí vlivy a v kontextu mezinárodních vztahů. To dokládá také silná vazba na kategorii Ekonomie, energetika a hospodářská politika, která slouží jako most mezi zmíněnými globálními událostmi a jejich dopadem na českého čtenáře skrz ceny energií, inflaci a sankce. Právě zmíněné každodenní životní náklady jsou to, co zvyšuje relevanci obsahu pro běžného uživatele. Také zde dochází k přenesení viny na druhé, kdy jsou vnitrostátní hospodářské problémy prezentovány nikoliv jako výsledek lokálních politických rozhodnutí, ale jako přímý následek podřízenosti České republiky nadnárodním strukturám a jejich geopolitickým zájmům.

Relativně nízké zastoupení kategorie Zdravotnictví naznačuje, že ačkoliv toto téma mohlo být dominantním v době, kdy byla pandemická situace na svém pomyslném vrcholu, po jejím konci zájem o toto téma klesl a portál svou následnou agendu soustředil na opět aktuální události, primárně v celosvětovém kontextu. Zdravotnictví se tak stalo kategorií, která splnila svůj účel v mobilizaci čtenářů v době, kdy to bylo potřeba, ale v kontextu dnešních událostí již pro autory nepředstavovala dostatečně nosný narativní prvek.

Marginální výskyt kategorií Enviromentalismus a Historizace je tak potvrzením zmíněné hypotézy. Nízká četnost těchto témat naznačuje, že jsou portálem vnímána jako sekundární a jsou otevírána pouze tehdy, pokud je lze využít k podpoře hlavních politických narativů (např. kritika Green Dealu jako nástroje ekonomického oslabení Evropy). Poměrně vysoké zastoupení kategorie ostatních příspěvků je důkazem tematické rozmanitosti webu a jeho snahou pokrýt co nejvíce témat, aby si zde každý ze čtenářů mohl najít to, co zrovna jej zajímá. Tato rozmanitost plní funkci udržování komunity a vytváří dojem komplexního mediálního servisu, který vedle politické analýzy nabízí i doplňkový obsah, kterým dotváří ucelený světonázor.

3.4. Vývoj tematické agendy v čase

Zatímco předchozí kapitola poskytla pohled na celkovou distribuci témat, pro hlubší pochopení fungování analyzovaného portálu je nezbytné identifikovat proměny mediální agendy v čase. Tato část práce se zaměřuje na identifikaci trendů a zlomových bodů mezi lety 2020 a 2026, které formovaly obsahovou náplň webu. Sledování časového vývoje umožní posoudit míru reaktivity média na vnější vlivy a ověřit, zda portál vykazuje tematickou stabilitu, nebo jestli dochází k výkyvům v závislosti na aktuálním dění. Analýza se soustředí především na to, jakým způsobem byla dřívější dominantní témata nahrazována novými narativy, popřípadě jestli některá témata měla v průběhu let stabilní postavení.

Graf č. 2: Procentuální vývoj zastoupení tematických kategorií v letech 2020 – 2026 (*n=130*)

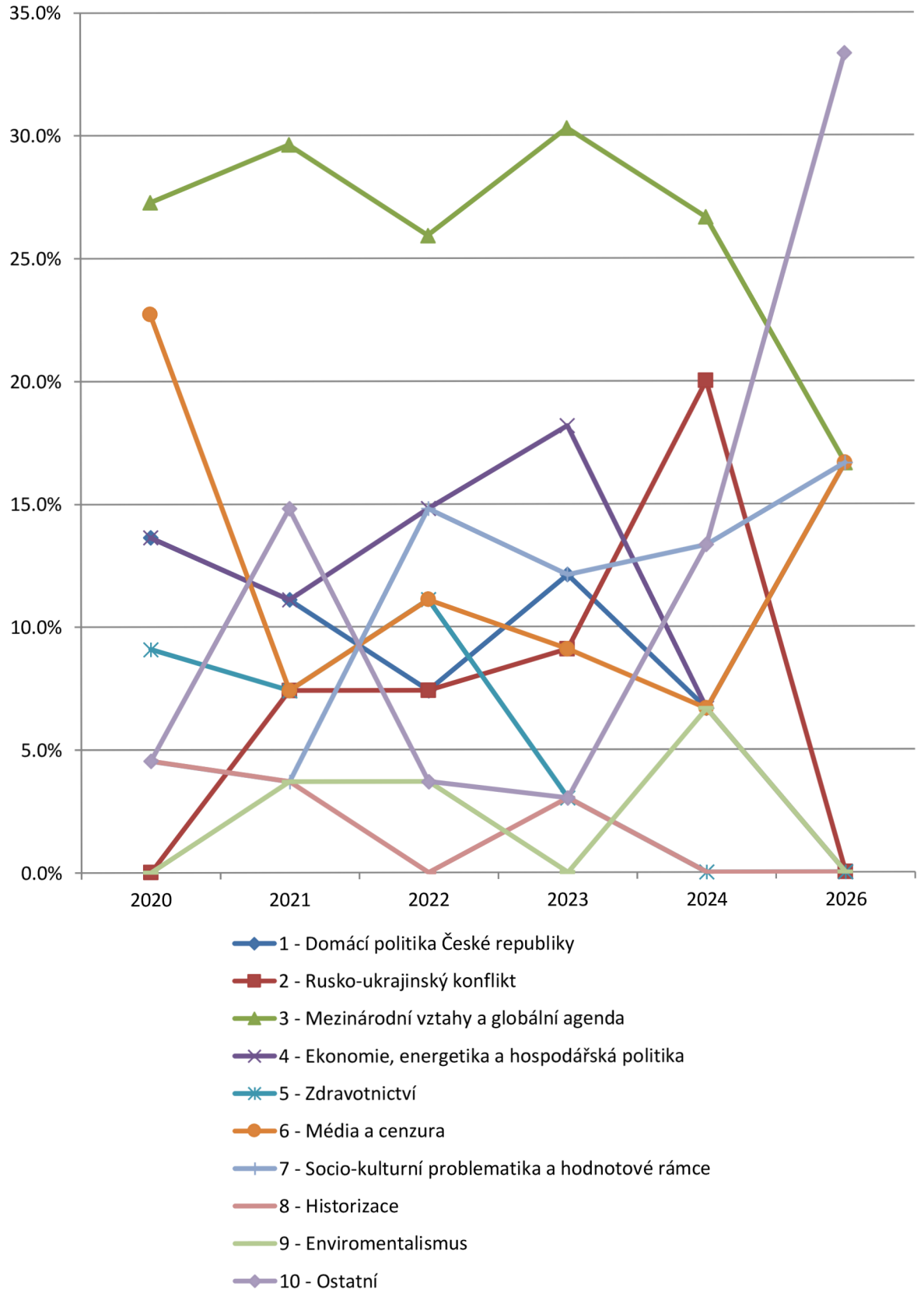

Graf č. 3: Vývoj počtu článků v tematických kategoriích v letech 2020 – 2026 (*n=130*)

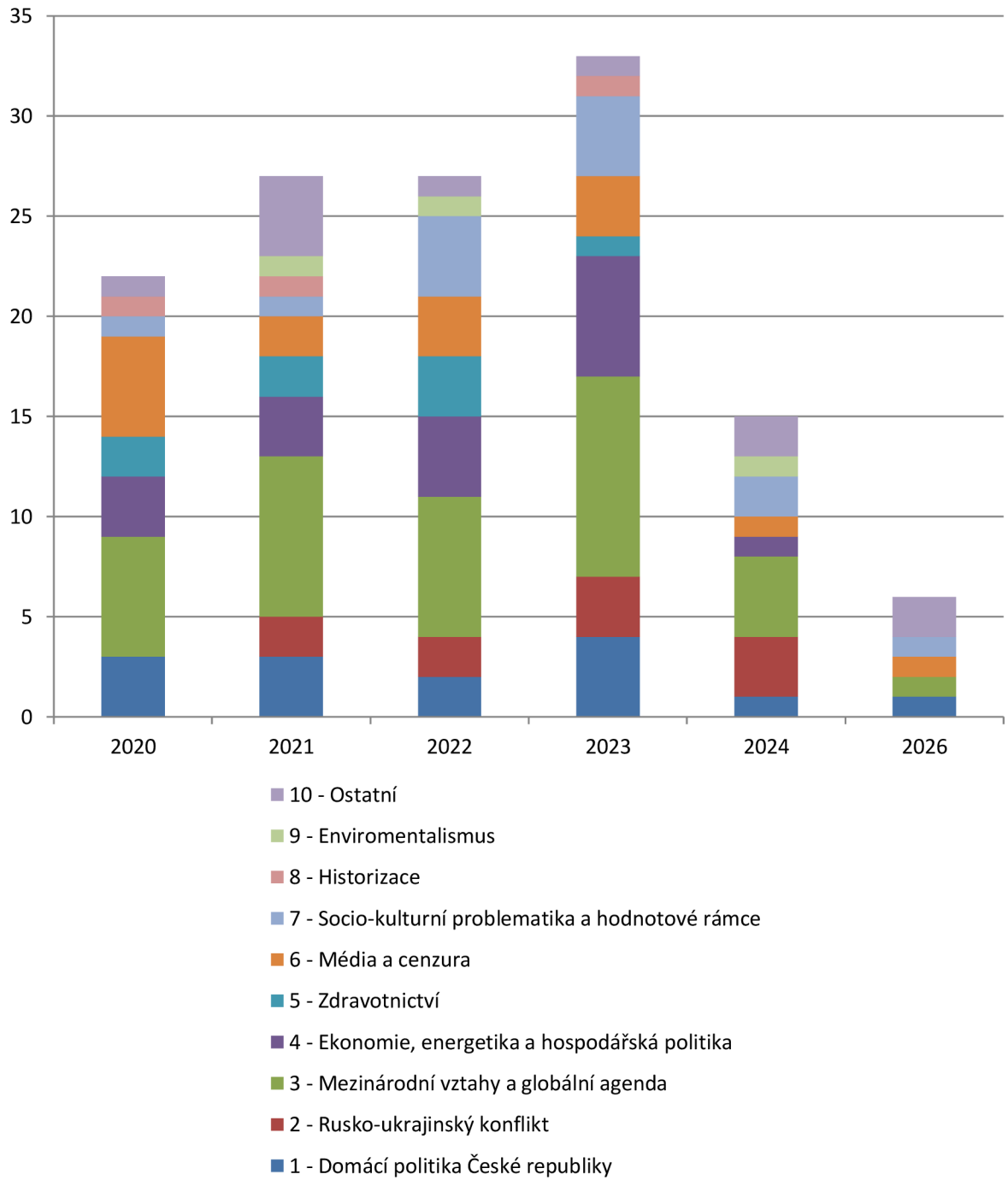

V počáteční fázi sledovaného období vykazuje portál vysokou míru článků, skrz které pojednával o mediálním prostředí. V roce 2020 (*n=22*) tvořila kategorie Média a cenzura celých 22,7 % roční agendy (*n=5*). Tato vysoká četnost naznačuje, že v době nástupu pandemie covidu-19 se portál nesoustředil primárně na zdravotní aspekty pandemie (*n=2*), nýbrž poukazoval na to, jak o této události informují ostatní média. Je možno zde sledovat snahu o vyhranění a distancování se od seriózních médií.

V roce 2021 (*n=27*) se pozornost začíná přesouvat směrem k Mezinárodním vztahům a globální agendě (*n=8*), což tvoří téměř 30 % celoročního obsahu. Dále je tento rok také klíčový tím, že je to jediný rok ve sledovaném období, kdy byla v rámci analyzovaného vzorku zastoupena témata všech předem vymezených kategorií. Vyšší zastoupení kategorie Ostatní (*n=4*), může být způsobeno tím, že v dobách krizí je společnost náchylnější k přijímání dezinformací. Portál skrz informování i o obecnějších událostech tak hledal své nové publikum a místo v informačním ekosystému. Jinak řečeno, tematickou diverzitou se web snažil oslovit co nejvíce čtenářů a zkoušel, články jakého typu budou fungovat.

Rok 2022 (*n=27*) představuje v rámci scény dezinformačních webů informační zlom. Je však pozoruhodné, že Rusko-ukrajinský konflikt jako samostatná kategorie nedominoval (*n=2*), přestože právě v únoru tohoto roku došlo k začátku války na Ukrajině. Místo přímého referování o vojenských operacích tak portál zvolil strategii širšího rámování. Tento jev lze interpretovat jako snahu portálu využít válečný konflikt nikoliv pouze jako zpravodajské téma, ale jako nástroj pro polarizaci společnosti. Zároveň se s nástupem energetické krize a sankcemi proti Ruské federaci začíná upevňovat kategorie Ekonomie, energetika a hospodářská politika (*n=4*), která začalo plnit roli oslího můstku pro přímé dopady mezinárodní politiky na českou společnost.

Rok 2023 byl ve sledovaném vzorku zastoupen největším počtem článků (*n=33*). V tomto roce byly analyzovány nejen články ze všech kalendářních měsíců (v letech 2020, 2024 a 2026 tomu tak nebylo, viz kapitola *2.3. Výběr vzorku*), ale dále také generátor náhodných čísel vybral celkem čtyři články z rubriky *Svět ruskýma očima*, což finální vzorek opět zvětšilo. Dominance kategorie Mezinárodní vztahy a globální agenda (*n=10*) je důkazem proměny webu v portál, jehož primárním zájmem je geopolitické dění. Pro autory portálu není primární dění v České republice nebo jeden konkrétní konflikt, ale zajímají se a referují o celkovém rozložení světa a dění v něm. Kategorie Ekonomie, energetika a hospodářská politika dosáhla svého absolutního vrcholu (*n=6*), což lze vysvětlit vyšší inflací a rostoucími cenami energií. Portálu tedy v tomto roce dominovala témata týkající se globální politiky a ekonomického úpadku. Dále společně s kategoriemi Média a cenzura (*n=4*) a Domácí politika České republiky (*n=4*) web vytvořil logicky uzavřený narativní celek. Jedno téma podporuje druhé a společně vytváří větší a ucelenější obraz.

V roce 2024 došlo k dočasnému pozastavení fungování webu (*n=15*). Články byly vydávány pouze do dubna a poté byl publikován pouze jeden zářijový článek.

Nejpodstatnějším zjištěním je úplné vymizení kategorie Zdravotnictví (*n=0*). To potvrzuje hypotézu o expiraci témat, neboli v okamžik, kdy pandemie ztratila svůj politický potenciál, přestala být pro dezinformační médium relevantní a byla nahrazena tématy, která jsou aktuálnější.

Rok 2025 byl rokem redakční pauzy a nepřinesl žádné nové články. Proto nebyl pro potřeby této analýzy brán nikterak v potaz.

V roce 2026 byl web opět obnoven. Analyzované články z tohoto roku (*n=6*) byly rozděleny rovnoměrně mezi kategorie Domácí politika České republiky, Mezinárodní vztahy a globální agenda, Média a cenzura a Socio-kulturní problematika a hodnotové rámce (*n=1*). Vysoký byl také podíl kategorie Ostatní (*n=2*). Tento široký záběr témat při takto nízkém analyzovaném vzorku, naznačuje ztrátu jasného redakčního zaměření webu.

3.5. Analýza informačních zdrojů

Po identifikaci a interpretaci získaných výsledků tematických okruhů, které tvoří agendu portálu, se pozornost dále přesouvá k již dříve zmíněné analýze zdrojů, ze kterých články čerpají informace. Zkoumání původu informací je klíčové pro pochopení míry informační nezávislosti sledovaného média a pro určení jeho polohy v rámci širšího mediálního ekosystému. V případě dezinformačních webů hraje volba zdrojů zásadní roli při budování důvěry u čtenářů a při vymezování se vůči dominantním diskurzům. Analyzované kategorie v otázce informačních zdrojů jsou následující:

A) Oficiální instituce a mainstreamová média
B) Ruské zdroje
C) Zahraniční zdroje s výjimkou ruských
D) Zdroje alternativní scény
E) Sociální sítě
F) Žádný zdroj/Autorský příspěvek

3.6. Celkové rozložení informačních zdrojů

Následující podkapitola se zaměřuje na celkovou distribuci šesti stanovených kategorií zdrojů (A–F). To umožní posoudit, do jaké míry portál využívá zdroje oficiálních institucí, zda většina příspěvků vůbec odkazuje na nějaké konkrétní zdroje nebo jestli mají autoři článků potřebu přiklánět se k uzavřené informační bublině tvořené například ruskými médii či jinými alternativními servery.

Graf č. 4: Celkové zastoupení kategorií informačních zdrojů *(n=130)*

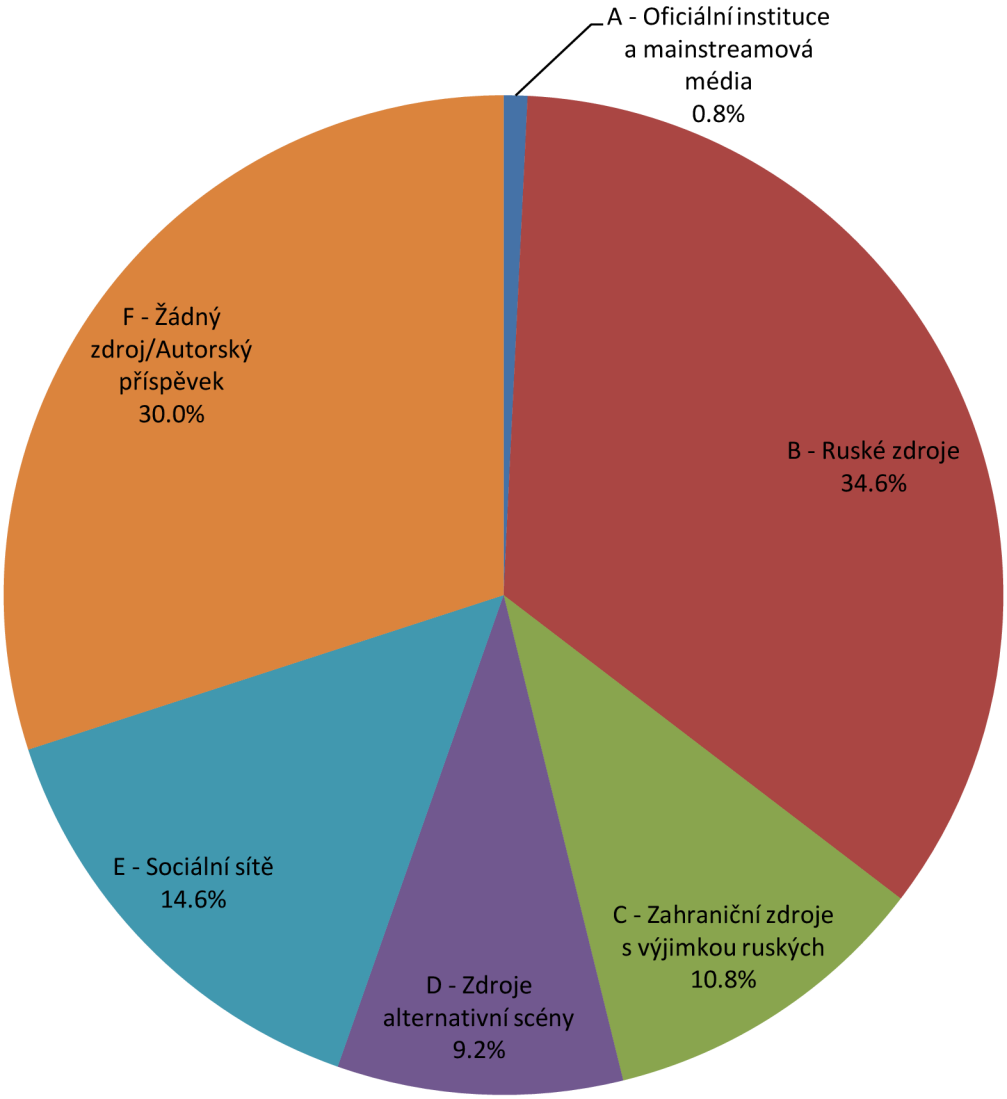

Analyzovaná data ukazují jasnou dominanci dvou typů informačních zdrojů. Ruské zdroje (34,6 %) a články bez zdroje nebo autorské příspěvky (30 %) tvoří dohromady téměř dvě třetiny všech zdrojů. S výrazným odstupem se na třetím místě nacházejí jako zdroj informací sociální sítě (14,6 %). Následují zdroje pocházející ze zahraničí (s výjimkou těch ruských), které ve výsledku tvořily 10,8 % všech zdrojů a dále zdroje alternativní scény (9,2 %). Nejméně zastoupeny byly zdroje oficiálních institucí a mainstreamových médií, které tvořily méně než jedno procento případů (0,8 %).

Při zkoumání zdrojové základny portálu Outsidermedia.cz je patrná silná fixace na specifické typy informačních zdrojů, které zásadně vybočují ze standardů tradiční žurnalistiky.

Dominance ruských zdrojů (*n=45*) potvrzuje hypotézu o silné geopolitické a ideové orientaci portálu. Skutečnost, že více než každý třetí článek čerpá přímo z ruského informačního okruhu, naznačuje, že portál nefunguje jako nezávislé zpravodajské médium, ale spíše jako kanál, skrze který se přenáší narativy vznikající v ruském mediálním prostředí. V kontextu dezinformačních webů toto zjištění vypovídá o snaze nabídnout čtenářům informační protipól k tradičním médiím, čímž však dochází k uzavření do specifické informační bubliny.

Vysoký podíl autorských textů bez uvedení zdrojů (*n=39*) odhaluje další klíčový rys sledovaného portálu. Na webu můžeme pozorovat vysokou míru subjektivity, se kterou neodmyslitelně souvisí také deprofesionalizace. Tato kategorie ukazuje, že značná část obsahu není tvořena zpravodajstvím, ale politickým komentářem nebo názorovým aktivismem jednotlivých autorů. Neuvádění zdrojů je v rozporu se základními novinářskými standardy. Texty se tak neopírají o ověřitelná fakta, ale o názory, autoritu tvůrce článku a jeho schopnost rámovat události v souladu s očekáváním cílové skupiny.

Téměř naprostá absence mainstreamových a oficiálních zdrojů (*n=1*) je jedním z nejvýznamnějších výsledků analýzy. Ukazuje na téměř dokonalou informační uzavřenost, kdy platforma ignoruje oficiální vyjádření a data, čímž u svých čtenářů buduje dojem, že tyto zdroje jsou nedůvěryhodné nebo irelevantní. Místo toho web využívá sociální sítě (*n=19*), které umožňují rychlejší šíření neověřených, tím pádem často také nepravdivých, informací. Využití ostatních zahraničních zdrojů informací (*n=14*) pak dokresluje snahu webu o vytvoření dojmu mezinárodní plurality zdrojů. Zde by bylo možno se dále zabývat tím, jaké povahy tyto informační zdroje jsou, avšak to nebylo předmětem této analýzy. Zdroje alternativní scény (*n=12*) jsou potvrzením hypotézy, kdy dezinformační platformy čerpají ze stejných, často neověřených a neověřitelných zdrojů, a dochází k vzájemnému sdílení těch stejných příspěvků.

Celkově tak lze zdrojovou skladbu portálu Outsidermedia.cz interpretovat jako záměrnou konstrukci paralelního informačního systému. Tento systém je postaven na kombinaci cizích, převážně ruských, narativů a vlastní autorské interpretaci. Tato strategie

přímo podporuje a utvrzuje čtenáře v jeho názorech, a to skrz jednostranný výběr informačních zdrojů.

3.7. Vývoj kategorií informačních zdrojů v čase

Navazující část analýzy se zaměřuje na vývoj použitých kategorií informačních zdrojů v průběhu času. Sledování proměn zdrojové základny v období let 2020 až 2026 umožňuje identifikovat, jakým způsobem portál Outsidermedia.cz reagoval na klíčové události z hlediska užitých zdrojů informací. Cílem této kapitoly je rozkrýt, zda je dominance určitých typů zdrojů časově stabilním rysem portálu nebo zda dochází k jejich nárazovému posilování v souvislosti s konkrétními tématy. Časová analýza původu informací poskytuje hlubší vhled do procesu konstrukce mediální reality a odhaluje, nakolik je médium v čase závislé na externích vlivech a do jaké míry si uchovává svou autorskou suverenitu.

Graf č. 5: Procentuální vývoj zastoupení kategorií informačních zdrojů v letech 2020 – 2026 (*n=130*)

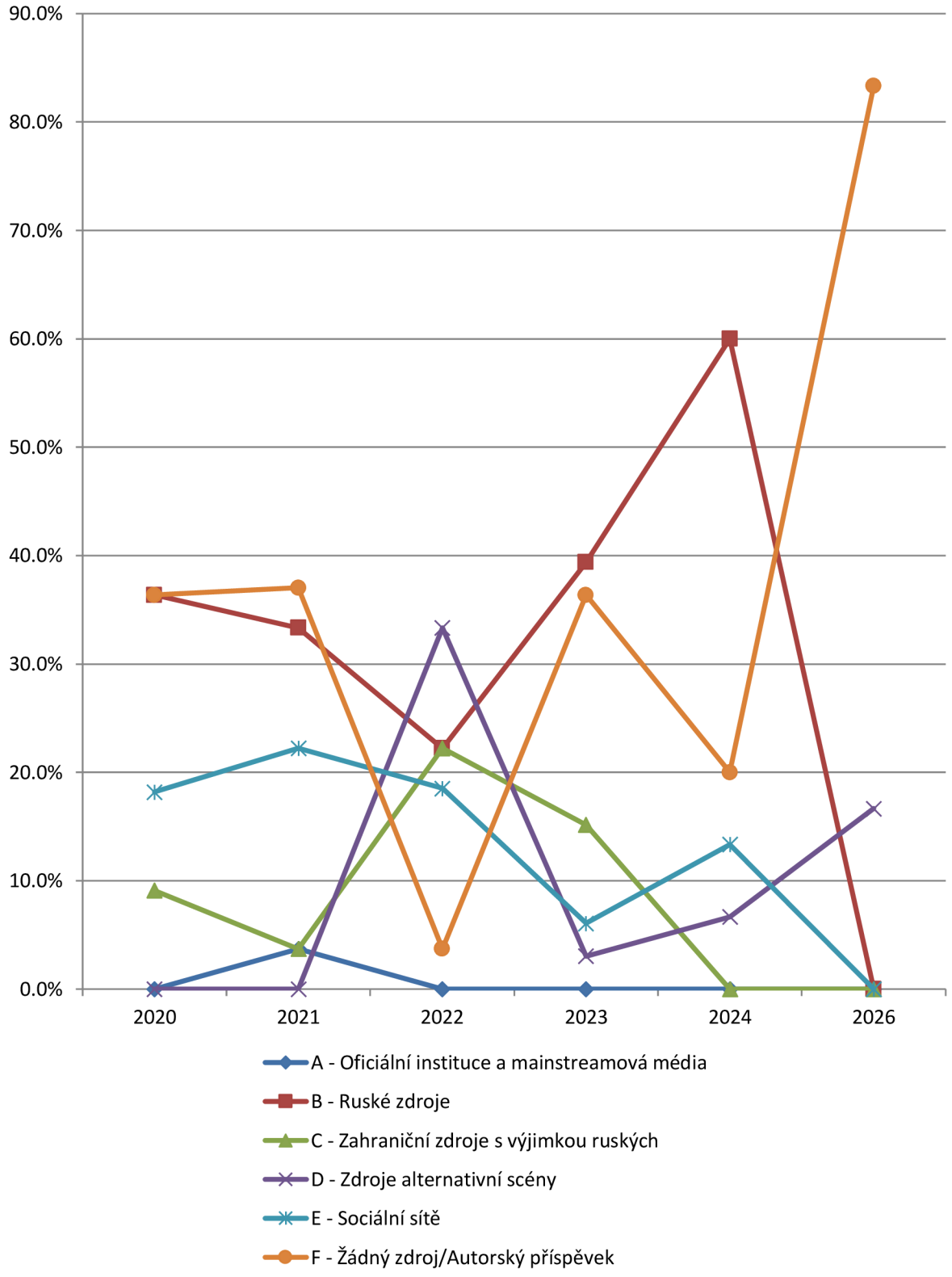

Graf č. 6: Vývoj počtu článků v kategoriích informačních zdrojů v letech 2020 – 2026 (*n=130*)

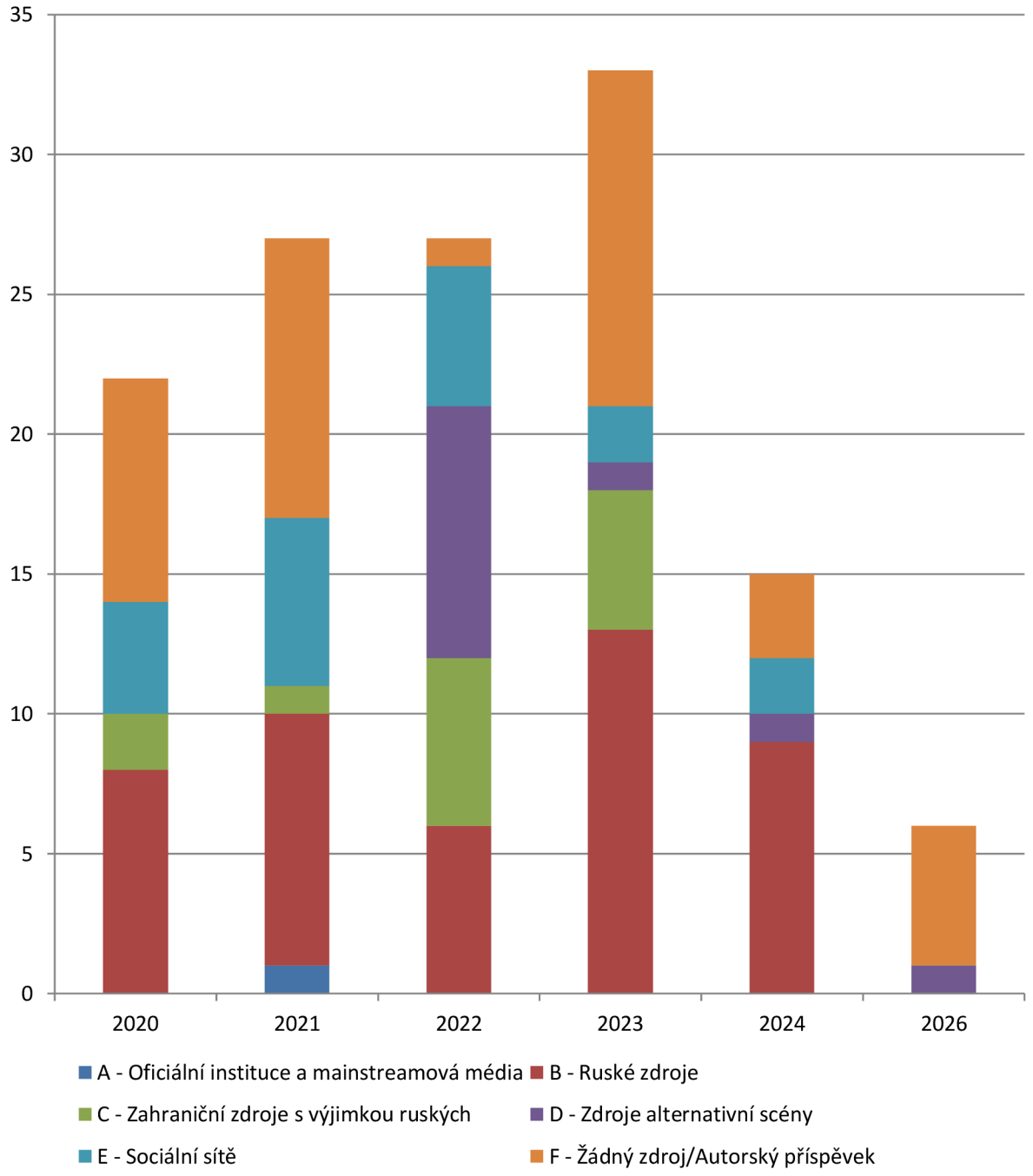

V počátečním období analýzy, tedy v roce 2020, vykazoval portál relativně stabilní model práce se zdroji. Je možno pozorovat rovnováhu mezi kategoriemi Ruské zdroje a Žádný zdroj/Autorský příspěvek. Obě tyto kategorie tvořily shodně po 36,4 % (*n=8*) roční agendy.

V roce 2021 autorské texty nepatrně posílily (*n=10*) nad zdroji ruskými (*n=9*). Výrazným rysem tohoto období byl také nezanedbatelný podíl sociálních sítí, které tvořily 22,2 % zdrojů (*n=6*). Autoři využívali podněty ze sociálních sítí k budování vlastních interpretací, přičemž si udržovali relativně vysokou míru autorské suverenity a nebyli ještě plně fixováni na úzký okruh externích narativů. Získaná data naznačují, že v počátcích sledovaného období se web jevil spíše jako prostor pro subjektivní komentáře než jako zpravodajská platforma. Autoři v této době vykazovali vysokou míru původnosti a nebyli pouze pasivními příjemci cizích narativů, ale aktivně konstruovali své texty. To dokládá vysoké zastoupení kategorie bez zdroje či fakt, že mnoho informací čerpali ze sociálních sítí. Rok 2021 je zároveň jediným obdobím v celém analyzovaném vzorku, kdy byl zaznamenán informační zdroj z oblasti oficiálních institucí či mainstreamových médií (*n=1*).

Data z roku 2022 (*n=27*) představují v celém výzkumu nejvýraznější statistický zlom. Došlo k téměř úplnému vymizení autorských příspěvků (*n=1*) a naopak k masivnímu nárůstu užití zdrojů alternativní scény (*n=9*). Ty tvořily celou třetinu veškeré roční produkce portálu. Zaznamenaný pokles vlastní autorské činnosti, který dosáhl svého minima, a její nahrazení externími obsahy z ostatních alternativních platforem svědčí o procesu informačního síťování. Alternativní servery v roce 2022 pravděpodobně rezignovaly na původní tvorbu a soustředily se na horizontální sdílení obsahu, aby udržely stálý informační narativ. K tomuto fenoménu došlo v době zvýšeného vnějšího tlaku, který nastal v důsledku začátku války na Ukrajině. Nárůst zahraničních zdrojů (*n=6*) oproti předchozímu období pak vypovídá o snaze mezinárodního potvrzení vlastních narativů.

V roce 2023 bylo v rámci analýzy podrobeno zkoumání nejvíce článků (*n=33*). Výsledky ukazují nejvyšší míru odkazování se na specifické zdroje v historii webu. Ruské zdroje dosáhly svého absolutního rekordu (*n=13*), a stejně tomu bylo i v případě autorské kategorie (*n=12*). Naopak dramaticky kleslo využití sociálních sítí (*n=2*). Web se v roce 2023 profiloval do role, kdy dvěma způsoby systémově šířil specifické narativy. Zaprvé přebíral celé články od ruských zdrojů. A zadruhé díky autorským komentářům dodal českému čtenáři potřebný ideologický rámec. Portál v tomto roce systematicky čerpal z ruského mediálního okruhu, čímž upevnil svou pozici v rámci specifické informační bubliny.

V roce 2024 (*n=15*) dochází k nejvýraznějšímu zdrojovému zúžení v celém sledovaném období. Podíl ruských zdrojů dosáhl maximálních procentuálních hodnot a to extrémních 60 % (*n=9*). Portál v tomto roce prakticky přestal čerpat informace z různých

směrů a stal se primárně překladatelským servisem pro ruské weby. To je možno podložit faktem, že kategorie Zahraniční zdroje s výjimkou ruských vymizela (*n=0*) a také počet článků autorské tvorby rapidně klesl (*n=3*). Tento vysoký stupeň pasivního přebírání informačních vstupů ukazuje na ztrátu ambice přinášet vlastní texty nebo zasazovat události do širších mezinárodních kontextů mimo ruský diskurz.

Jak již bylo zmíněno, rok 2025 byl rokem redakční pauzy a nepřinesl žádné nové články, tím pádem také použité informační zdroje zůstávají nulové. Pro potřeby provedené analýzy nebyl tento rok brán nikterak v potaz.

Rok 2026 (*n=6*), pak představuje návrat k formátu osobního, prakticky nezdrojovaného blogu. Ruské zdroje, které dříve dominovaly, se ve vzorku neobjevily ani jednou (*n=0*). Naprostou většinu obsahu tvoří autorské příspěvky bez uvedení zdroje (*n=5*). Portál se v podstatě vrátil ke své nejprimitivnější formě, kterou je osobní blog. Médium v této fázi již nemá ambici sledovat mezinárodní dění, analyzovat zdroje a poskytovat čtenáři aktuální zpravodajství. Analyzované texty, které byly v tomto roce publikovány, se opírají výhradně o subjektivní názory autorů. Jde o projev deprofesionalizace webu, kdy se autoři začínají přiklánět k příspěvkům s osobním rozměrem.

3.8. Vyhodnocení stanovených hlavních a vedlejších výzkumných otázek

Předložená kvantitativní obsahová analýza 130 článků portálu Outsidermedia.cz v období let 2020 až 2026 poskytla komplexní vhled do fungování a proměn tohoto dezinformačního webu. Na základě získaných dat lze nyní formulovat odpovědi na stanovené výzkumné otázky.

3.8.1. VVO1: Dominantní tematické okruhy

Analýza ukázala, že tematický profil portálu je definován především geopolitickou optikou, což je doloženo faktem, že dominantním tématem byly po celé sledované období Mezinárodní vztahy a globální agenda. Portál by se také dal označit spíše za analytického průvodce a komentátora než jako zpravodajský server. Druhou nejpočetněji zastoupenou kategorií byla Ekonomie, energetika a hospodářská politika. Tato kategorie posloužila pro konkretizaci a názornou ukázku toho, jaké jsou přímé dopady světového dění na každodenní realitu čtenáře webu. Trojici dominantních témat uzavírá kategorie Média a cenzura. Skrze tuto kategorii se web snažil aktivně využívat koncept spirály mlčení, k souznění s „umlčovanou menšinou“.

3.8.2. VVO2: Tematické vzorce publikování a časový vývoj

Z publikačních vzorců lze vyčíst reaktivitu na vnější události. První roky analýzy vykazují širokou tematickou diverzitu a snahu vymezit se vůči tradičním médiím. Válka na Ukrajině nefigurovala na webu jako izolované téma, ale skrz ostatní kategorie bylo poukázáno na reálné dopady konfliktu. V roce 2023 na webu dominoval logicky uzavřený narativ, který propojoval geopolitickou a ekonomickou situaci. Získaná data potvrdila hypotézu o expiraci témat, tedy jakmile určité téma ztratí politický potenciál, vymizí z mediální agendy média. V poslední analyzované fázi lze identifikovat ztrátu redakčního zaměření.

3.8.3. VVO3: Typologie informačních zdrojů

Z hlediska zdrojové základny vykazuje portál extrémní míru informační uzavřenosti. Jako klíčové se ukázaly kategorie Ruské zdroje a příspěvky bez uvedeného zdroje. Tato kombinace tvoří informační systém, který nebere v potaz informace z oficiálních a mainstreamových zdrojů. Portál nefunguje jako nezávislé médium, ale přejímá ruské narativy, které jsou autory subjektivně rámovány do podoby, která co nejvíce odpovídá očekáváním cílové skupiny.

3.8.4. VVO4: Vývoj informační zdrojové skladby v čase

Z výsledků analýzy je možno vidět, že skladba zdrojů prošla jistou proměnnou. V počátcích analyzovaného období, tedy v letech 2020 a 2021, si web udržoval poměrně rozmanitou informační základnu zdrojů a ve srovnání s lety následujícími je možno pozorovat i určitou vyrovnanost mezi využitím jednotlivých kategorií. V roce 2022 pak přišel statistický zlom. Autorská tvorba klesla na minimum ve prospěch článků, které čerpaly z jiných českých alternativních webů. Rok 2023 přináší zlomy opačného charakteru. Procentuálního maxima dosáhla kategorie ruských zdrojů a početního maxima pak kategorie autorských příspěvků. V porovnání s ostatními typy zdrojů již nelze hovořit o vyrovnanosti jejich zastoupení. V roce 2024 je možno identifikovat informační nesuverenitu webu, protože s výrazným odstupem začaly převládat články, pro něž byly primárním zdrojem ruské weby. V roce 2026 je pak web spíše než zpravodajskou platformou, osobním blogem. Závěrem analýzy je tedy fakt, že ačkoliv se z počátku web snažil působit dojmem seriózního média, v průběhu času začal stále více přebírat cizí narativy. Ve své aktuálně poslední fázi rezignoval i na tuto strategii a stal se názorovou platformou.

3.8.5. HVO: Celková proměna obsahu na webu Outsidermedia.cz

Tematicky profil portálu Outsidermedia.cz v průběhu let prošel vývojem od původního zaměření na mediální kritiku a geopolitickou situaci v éře pandemie covidu-19, přes překladatelský portál pro ruské weby, aby v se závěrečné fázi proměnil do podoby osobního blogu. Zatímco v počátcích sledovaného období byla agenda tvořena z velké části tématem cenzury a mezinárodních vztahů, v letech 2022 a 2023 došlo k plné fixaci na externí ruské narativy. Tato proměna byla doprovázena procesem zužování použitých informačních zdrojů. V aktuální fázi web značí rozklad předchozích tendencí a přiklání se k subjektivnímu glosování bez ambice na seriózní zpravodajství.

Závěr

Předložená bakalářská práce se věnovala kvantitativní obsahové analýze dezinformačního webu Outsidermedia.cz v období let 2020 až 2026. Hlavním cílem výzkumu bylo identifikovat změny v tematické agendě a charakterizovat zdrojovou základnu, o kterou se platforma opírá. Prostřednictvím analýzy 130 článků se podařilo rozkrýt specifické mechanismy konstrukce mediální reality, které tento portál využívá.

Analýza prokázala, že obsahová tématika webu vykazuje vysokou míru konzistence a soustředí se na stabilní okruh témat, jimž dominují mezinárodní vztahy a ekonomické dopady geopolitických rozhodnutí. Významným prvkem se taktéž ukázalo být téma cenzury, což souvisí s teoretickým konceptem spirály mlčení. Z hlediska původu informačních zdrojů analýza identifikovala stav informační uzavřenosti, kdy většinovou část zdrojové základny tvořily zdroje ruských webů a autorské texty bez zdrojů.

Teoretická část práce poskytla konceptualizaci klíčových pojmů souvisejících s dezinformační scénou. Pozornost byla věnována rovněž právním aspektům a mediálním efektům, které popisují reálný dopad těchto fenoménů na společnost. Metodologický rámec následně zdůvodnil volbu kvantitativní obsahové analýzy a stanovil operační definice, které umožnily přesné zodpovězení výzkumných otázek.

Přestože výsledky jednoho výzkumu nelze nekriticky generalizovat na celou dezinformační mediální scénu, předložená analýza poskytuje vhled do vnitřních mechanismů fungování konkrétního média. I přes limity výzkumu přinesla práce validní data o tom, jakým způsobem dochází k rámování reality a jak jsou využívány jednotlivé informační zdroje.

Výsledky této práce naznačují, že portál Outsidermedia.cz představuje modelový příklad média, které svou relevantnost nebuduje na základě fakticky správných informací, ale na schopnosti nabídnout komplexní a ideologicky uzavřený světonázor. Přestože v závěru sledovaného období dochází k deprofesionalizaci webu, využívaná strategie rámování i nadále zůstává významným prvkem v rámci alternativního mediálního ekosystému. Porozumění zmíněným strukturám je nezbytné pro rozvoj mediální gramotnosti a odolnosti v informačním prostředí. Především v aktuální době digitálních a hybridních hrozeb.

Seznam použitých zdrojů

[Příspěvek na oficiálním profilu České televize na platformě X] [online], 2022. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://x.com/CzechTV/status/1520075640334319621?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1520075640334319621%7Ctwgr%5Eb5e9468f890d496552beabaf6849b4e771768437%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.irozhlas.cz%2Fzpravy-domov%2Fceska-televize-chybny-zaber-overovna-dezinformace-propaganda_2205210500_pik

ALVAROVÁ, Alexandra, 2017. *Průmysl lži: Propaganda, konspirace a dezinformační válka*. Praha: Triton. ISBN 978-80-7553-492-7.

BENNETT, Lance a Steven LIVINGSTON, 2018. The disinformation order: Disruptive communication and the decline of democratic institutions. *European Journal of Communication*. (33 (2), 139. ISSN 10.1177/0267323118760317.

BERNECKER, Sven, Amy K. FLOWERREE a Thomas GRUNDMANN, ed., 2021. *The Epistemology of Fake News.* New York: Oxford University Press. ISBN 978-0-19-886397-7.

BURTON, Graeme a JIRÁK, Jan. Úvod do studia médií. Brno: Barrister and Principal, 2001. ISBN 8085947676.

CREEDON, James, 2022. Pro-Russian accounts share images falsely suggesting Bucha massacre was staged. France 24 [online]. [cit. 2026-02-26]. Dostupné z: https://www.france24.com/en/tv-shows/truth-or-fake/20220406-pro-russian-accounts-share-images-suggesting-bucha-massacre-was-staged

Definice dezinformací a propagandy, © 2026. Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://mv.gov.cz/chh/clanek/definice-dezinformaci-a-propagandy.aspx

Dezinfo-weby monitoring 4. týden 02/2023), © 2024. Čeští elfové [online]. [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://cesti-elfove.cz/dezinfo-weby-monitoring-4-tyden-02-2023-2/

FALLIS, Don, 2015. What Is Disinformation? *Library Trends* [online]. Johns Hopkins University Press, **63**(3), 26 [cit. 2026-04-27]. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1353/lib.2015.0014.

Hillary Clinton emails - what's it all about?, 2016. BBC [online]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: https://www.bbc.com/news/world-us-canada-31806907

IRETON, Cherilyn a Julie POSETTI, ed., 2018. *Journalism, fake news & disinformation: handbook for journalism education and training* [online]. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [cit. 2026-04-27]. ISBN 978-92-3-100281-6. Dostupné z: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000265552.locale=en

JANDOUREK, Jan, 2012. Slovník sociologických pojmů: 610 hesel. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3679-2.

KOBLÍŽEK, Tomáš, Monika HANYCH a Jakub KALENSKÝ, 2025. Dezinformace a hatespeech: z hlediska filozofie, práva a bezpečnosti. Praha: Academia. ISBN 978-80-200-3650-6.

Konspirační server Outsider Media. Nadační fond nezávislé žurnalistiky [online]. [cit. 2026-03-06]. Dostupné z: https://www.nfnz.cz/konspiracni-server-outsider-media/

KOPECKÝ, Kamil, 2022. Dezinformace, misinformace & malinformace [online video]. [cit. 2026-02-27]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=Yyfxus5erk8

MCQUADE, Barbara, 2024. Disinformation Is Tearing America Apart. Time [online]. [cit. 2026-02-26]. Dostupné z: https://time.com/6837548/disinformation-america-election/

MCQUAIL, Denis, 2009. Úvod do teorie masové komunikace. 4. vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-574-5.

Misinformace. Infomore [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://www.infomore.cz/cs/slovnik/misinformace/

NELEŽ – Postav se za pravdu proti dezinformacím, 2020. NELEŽ [online]. [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://www.nelez.cz/?utm_campaign=NELEZ_update_black_02&utm_medium=email&utm_source=leadhub&utm_lhm=f0ca32c80f85428ca80bac8757e64fc6#dezinformacni-weby

OVĚŘOVNA: Chyba ve vysílání, ne záměrná dezinformace. Jak došlo k záměně fotografie v ČT?, 2022. IRozhlas [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/ceska-televize-chybny-zaber-overovna-dezinformace-propaganda_2205210500_pik

REIFOVÁ, Irena, 2004. Slovník mediální komunikace. Praha: Portál. ISBN 80-7178-926-7.

RIFFE, Daniel, Stephen LACY, Brendan WATSON a Jennette LOVEJOY, 2024. Analyzing Media Messages: Using Quantitative Content Analysis in Research. Fifth Edition. New York: Routledge. ISBN 978-1-032-26467-7.

SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2014. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3568-9.

Stanovisko Českého klubu skeptiků Sisyfos k dlouhodobým aktivitám Zdravého fóra a jeho odnoží, 2021. Sisyfos [online]. 11. 12. 2021 [cit. 2026-04-17]. Dostupné z: https://www.sisyfos.cz/clanek/1531-stanovisko-ceskeho-klubu-skeptiku-sisyfos-k-dlouhodobym-aktivitam-zdraveho-fora-a-jeho-odnozi

Svět ruskýma očima 756, © 2026. *Outsider Media* [online]. [cit. 2026-04-04]. Dostupné z: https://outsidermedia.cz/svet-ruskyma-ocima-756/

ŠÁMAL, Pavel a kol., 2012. Trestní zákoník II. § 140 až 421. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-428-5.

Trestní předpisy: reforma trestního práva od 1. 1. 2026, 2025. Ostrava: Sagit. ÚZ : úplné znění. ISBN 978-80-7488-688-1.

VINAŘ, Ondřej. Fake news a politika klasického Řecka. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2023. ISBN 978-80-7465-619-4.

WARDLE, Claire a Hossein DERAKHSHAN, 2017. Information Disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policymaking [online]. [cit. 2026-02-24]. Dostupné z: https://edoc.coe.int/en/media/7495-information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research-and-policy-making.html

Seznam grafů

Graf č. 1: Celkové zastoupení tematických kategorií

Graf č. 2: Procentuální vývoj zastoupení tematických kategorií v letech 2020 – 2026

Graf č. 3: Vývoj počtu článků v tematických kategoriích v letech 2020 – 2026

Graf č. 4: Celkové zastoupení kategorií informačních zdrojů

Graf č. 5: Procentuální vývoj zastoupení kategorií informačních zdrojů v letech 2020 – 2026

Graf č. 6: Vývoj počtu článků v kategoriích informačních zdrojů v letech 2020 – 2026